

Војнопензионерске теме и дилеме

РАСПЛЕТ (НЕ)ПРАВДЕ

Предмет који би се реториком Европског суда за људска права у Стразбуру могао назвати „Војни пензионери против државе Србије“, по својој прилици, доживео је епилог тријумфом законитости, истине и правде у правосудном систему наше земље. Да ли је ходу по мукама више од 45.000 оштећених породица дошао крај, биће познато ускоро. Јер све је сада у надлежности Републичког фонда ПИО, то јест Владе Републике Србије.

Дуго очекивана пресуда Управног суда којом је коначно признато право војним пензионерима на ванредно усклађивање пензија за 11,06 одсто, са важношћу од 1.1. 2008. године, резултат је дуге, тешке, беспоштедне и упорне борбе, по исходу са предвидивом, али када је реч о временском омеђењу - са тешко прогнозирујућим крајем. То време је напokon стигло. За ових шест година, у доказивању истине и покушајима да се макар додирне правда, употребљено је много аргумената, нарочито оних правних, али и економских, социјално-друштвених и хуманих. Много је труда уложено, добрих намера, потрошено речи, живаца, здравља, па и пара. Неки државни чиновници напосто су игнорисали војне пензионере, кадгод примењујући негирајуће речи, па и оне које вређају достојанство и разум грађана.

Остаће за историју као врхунац апсурда, бешчашћа и игнорисања закона претешке речи државног секретара у Министарству за рад и борацка питања који је, не трепнувши, онако бахато, пред камером јавног сервиса Србије, изјавио да војним пензионерима не припада ванредно повећање месечних принадежности. Тај пример би државној администрацији могао да послужи као школски пример како не треба да говори и поступа неко ко се налази при врху власти. Када неко каже да је исправно оно што није по закону, то скрнави правду, истину, ауторитет, институцију, па и државу.

На страну то што је речени чиновник дискриминисао једну друштвену групу, елитну по образовању и улози коју су људи што јој припадају имали током радног века. То исто, само на другачији начин, учинили су и судије Управног суда. Да ли је у питању неукост, утицај моћних чиновника или инат утицајних судија тог суда, тешко је у овом часу са сигурношћу утврдити. У једној од првих позитивних пресуда председник судијског већа била је судија која је, вршећи дужност првог административца суда, игнорисала тужбе војних пензионера и на све начине развлачила поступак који је морао много раније да се оконча. Сада је била на страни истине и правде.

Да не буде забуне, аналитички гледано, кључну улогу је имао Уставни суд Србије који је високопрофесионално, часно,

стручно, законито, правовремено и праведно донео две одлуке у два круга, по истом предмету. Тај суд је донео правне одлуке који су коначне и општеобавезујуће. Правни ставови садржани у њима у потпуности се поклапају са полазиштима корисника војних пензија када су поднели захтев за усклађивање пензија.

Удружење војних пензионера је чинило све да помогне члановима у остваривању тог и других права, на законима заснованим. Од почетка неправде стручни људи објашњавали су шта све треба предузети како би се заштитила права. На самом почетку административне преписке створени су обрасци како се стручно поднесе захтеви, жалбе, тужбе... Од подношења молби, до жалби на основу првих негативних решења преко подношења тужби Управном и Основном суду, до уставних жалби. Један сложен и свеобухватан процес у којем се није било лако снаћи. Потрошене су тоне папира, оптерећена поштанска оператива, судови затрпани новим предметима, без видљиве перспективе да се реше залиха ранијих других тужби грађана. И да не буде забуне, у све ово уложен је и велики новац. Од судских трошкова преко адвокатских „пореза“ до плаћања вештака и других давања. У коначном, државна и судска администрација утврдила је на десетине хиљада часова радног времена на решавање спорног повећања пензија. Све трошак до трошка. Та ујдурма личила је на намерно гомилање трошкова и урушавање угледа државне администрације и народних судова. Да је било добре воље, могло је другачије.

Цео процес одвијао се под будним оком УВПС. Стручна служба Удружења благовремено је сачинила и дистрибуисала огледне обрасце свих правних докумената, са потребним објашњењима и објавила ванредни број „Војног ветерана“ у чак 40.000 примерака. Сви ти примерци за тили час су стигли до војних пензионера. Данас у општинским и градским организацијама тешко је пронаћи примерак два тог ванредног издања.

Већина општинских и градских организација месецима је израђивала захтеве, жалбе, тужбе и уставне жалбе члановима, али и другим корисницима војних пензија, стављајући им на располагање све умне и техничке капацитете. На тај

начин пружена је помоћ онима који нису правно потковани, уштеђена су им средства за плаћање адвоката, а и држави смањени трошкови, јер ће све то, у складу са законима, морати да се надокнади. Главни одбор и Извршни одбор УВПС повлачили су праве потезе, опредељујући се за сва легална и легитимна средства. Печат свему дао је агилни председник Удружења Љубомир Драгањац, који се у име десетина хиљада чланова, правовремено и упорно обраћао државним органима и судским инстанцама, одлучно захтевајући законитост и поштовање рокова.

Када се посматра цео случај, упада у очи управо чињеница да ће на крају „баладе“ порески обвезници морати да плате промашаје државних чиновника. Наиме, у пресудама основних судова за надокнаду штете настале услед неблагоприятног усклађивања војних пензија, држава је изричито обавезана да уз основни дуг надокнади и све судске, адвокатске и трошкове вештачења, који износе још око 70 одсто више пара у односу на основни дуг. Да ли ће се надлежни у државном апарату позабавити виновницима настајања тог дуга, остаје да се види.

Шта војни пензионери могу у овом часу да очекују?

Руководећи се правном регулативом, досадашњом праксом и неким сазнањима, ваља очекивати да Републички фонд ПИО ових дана почне да доноси позитивна решења, то јест акте којима се утврђује право корисника војне пензије на ванредно усклађивање месечних принадежности. Следи одлука да се свима одједном почне да исплаћује усклађена пензија. Закинутим делом ће се позабавити Влада Републике Србије, јер у буџету треба обезбедити средства за исплату. Могуће је да ће се дуг наплаћивати као у претходном случају (како је било за закинуте пензије од 2004. до 2007. године), то јест по динамици пристизања правоснажних пресуда. Ако буде другачије одлучено, Влада би могла да исплати заостатке у неколико рата. Трећи могући исход је вансудско поравнање корисника војних пензија са Републичким фондом ПИО. Али би о томе одлуку доносио понаособ сваки корисник војне пензије. Верујемо да су одговорни с тим у вези предузели одговарајуће кораке, јер време не ради за буџет. Наиме, свакога дана, због камата, дуг се све више увећава.

Да ли је ходу по мукама више од 45.000 оштећених породица дошао крај, биће познато ускоро, када Влада и Републички фонд ПИО одраде оно што закон и други прописи налажу. Верујемо да ће новоформирана Влада и поред не малог броја хитних одлука које треба донети, разматрања закона по хитном поступку од којих зависе убрзане реформе, привредни опоравак земље и све друго судбоносно за државу и народ, смоћи снаге да регулише питање исплате војних пензија увећаних за ванредно повећање и закинутог дела за период од око шест година. Већ је најављен и скорашњи ребаланс буџета. Правда мора коначно да се усели и у породице корисника војне пензије.

Звонимир ПЕШИЋ

Међународна научна конференција посвећена Великом рату

ИСТИНА О СРБИЈИ

У времену када су на сцени покушаји прекрајања историје према мери и потребама моћника нечасних намера, организовање скупа на којем научници приказују објективно узроке избијања и вођења Првог светског рата представља дуг према генерацији које више нема и савременој цивилизацији

У Дому Војске Србије у Београду 24. и 25. априла одржана је Међународна научна конференција „Први светски рат: узроци, поуке, последице и савременост“ на којој су, поред представника официрских ветеранских организација из 20 земаља Европе, Азије и Африке, учествовали и врхунски светски научници, академици и професори историјских наука из девет земаља.

Свечаној академији, поред организатора, представника Међународног консултативног комитета организација резервних официра и Клуба генерала и адмирала Србије и учесника конференције, присуствовали су министар одбране у техничкој влади Небојша Родић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, дипломатски представници земаља учесница Првог светског рата и многобројни гости.

Поздрављајући учеснике конференције, министар одбране и почасни председник Организационог одбора Небојша Родић је истакао да је Први светски рат требало да буде и последњи такав рат у историји човечанства. Нажалост, није било тако.

Први светски рат је највећи сукоб у историји човечанства до тог времена. Вођен је на територији три континента и уз учешће 32 земље. Учествовало је три четвртине тадашње светске популације. Мобилисано је више од 70 милиона људи под оружјем, од тога се 60 милиона борило у Европи. Око 15 милиона је погинуло, или умрло од рањавања и епидемија. Међу преживелима је био велики број људи с телесним, или психичким оштећењима. Живот је изгубио и велики број цивила, а патња цивила услед разарања, уништења имовине, глади, немаштине, била је огромна. Целокупни трошкови рата се процењују на више од 200 милијарди тадашњих долара. У светлу разних тумачења и покушаја ревизије Првог светског рата, надам се да ћете објаснити димензије те велике претрпнице у развоју човечанства и тако допринети утврђивању истине. Ширењем објективне истине и доживљене слике о нама током боравка у Београду, надам се да ћете допринети ширењу истине о Србији и њеном народу - рекао је министар Родић.

Учеснике конференције поздравили су и Александар Каншин, председник Међународног консултативног комитета организација резервних официра и председник Извршног одбора Клуба генерала и адмирала Србије генерал-пуковник у пензији Видоје Пантелић.

Какав значај има Конференција за истину о Првом светском рату са историјске дис-

Београд се још једном показао као добар домаћин великих међународних скупова

танце од 100 година у име домаћина изразио је генерал-пуковник у пензији Видоје Пантелић:

„Србија и Београд су вечерас поносни што су домаћини овом научном скупу, и што се придружују заједници светске научне елите у борби против прекрајања истине. Срећни смо што је наш град уместо топова и бајонета, који су овде у прошлом веку били честа појава без наше жеље и хтења, ових два дана бојно поље за научну истину о Првом светском рату, коју појединци из нечасних побуда желе да прекрајају према својим аршинима. Показаћемо да истина може бити само једна, и да она припада целом човечанству, и да је она незаменљива брана ускогрудим акцијама појединих струја или идеологија.

Ми ветерани најбоље знамо какве страхе човечанству доноси рат и насиље, и

ПРИЗНАЊЕ ПРЕДСЕДНИКУ НИКОЛИЋУ

На пријему поводом дана Војске Србије председник Републике Србије Томислав Николић посебно је разговарао са делегацијом Међународне научне конференције о Првом светском.

У име делегације председник Организационог одбора Конференције Александар Каншин и председник Извршног одбора Клуба генерала и адмирала Србије генерал-пуковник у пензији др Видоје Пантелић уручили су председнику Николићу Орден витеза на огрици, највише признање Међународног консултативног комитета организација резервних официра.

зато се и на овај начин придружујемо свеопштим напорима свих снага у светској заједници које се истински, као и ми, боре за равноправност, међусобно уважавање, мир и слободу у свету. И задовољни смо што ће ова међународна конференција бити један од бисера у овогодишњем опусу светских догађања посвећених стотој годишњици Великог рата. Тим пре, што многи данас желе да искриве историјску истину и овај догађај гурну на руб заборава, да правду замене неправдом, иста-

као је Пантелић.

Научници су се у Београду бавили следећим темама: дипломатске активности, војне прилике у свету и у Европи, атентат на престолонаследника Фердинанда, улога Гаврила Принципа, циљеви ревизије историје Првог светског рата и кретања у међународним односима као последица Првог светског рата.

Учесници Конференције су на крају скупа усвојили завршни документ који је упућен шефовима држава и владама, друштвеним, ветеранским, омладинским и мировним организацијама и светској јавности у коме, између осталог, стоји:

„У савременој епохи глобализација је омогућила човечанству велики напредак, али није решила многе друштвено-економске проблеме и носи са собом ризик многобројних претњи безбедности – од еколошких, економских, енергетских, социјалних и других. Човечанство је било увучено у Други светски рат, многобројне локалне конфликти. Данас су и даље присутне претње општем миру и безбедности – од међунационалног и међуконфесионалног екстремизма и конфронтација, међународног тероризма, па све до ратова регионалног и глобалног карактера“.

У завршници документа се наводи да се спровођењем научне анализе узрока почетка рата и његових последица извуку поуке и учини све што је могуће да се не допусте савремени ратови и војни конфликти који ће бити још ужаснији, реална претња постојању савремене цивилизације.

Током боравка у Београду, учесници Међународне конференције положили су венац на гроб Незнаног јунака на Авали и имали пловидбу бродом око Београда са излагањем теме и показивањем места на којима су се одвијале борбе у току Првог светског рата. Тема је била „Историјски час о нападу на Београд 1914. године“.

3. Пешић

Годишњица смрти Степе Степановића

ПОЧАСТ ВЕЛИКОМ
ВОЈСКОВОЂИ

Под непрекидном борбом, Степина армија успела је не само да заустави наступање противника, већ и да његове разбијене трупе нагна у бекство.

Тако је, добрим делом Степином заслугом, управо у Србији извојевана прва велика савезничка победа над Централним силама у Великом рату, рекао је начелник Генералштаба ВС генерал Љубиша Диковић.

Поводом обележавања 85 година од смрти Степе Степановића, у Чачку су 27. априла су венце и цвеће на гроб славног војводе положили: представници Владе Р. Србије, Министарства одбране, Војске Србије, локалне самоуправе, Моравичког округа, Удружења војних пензионера, Резервних војних старешина града Чачка, Краљева, Крагујевца и Ужица, два удружења за неговање традиције ослободилачких ратова, СУБНОР-а и многобројни грађани.

Том приликом, генерал Диковић је рекао да постоје људи који никада не умиру, бесмртници, они чије идеје и дела остају златним словима исписана у националној и светској историји, заувек присутна у колективној свести потомака.

Међу таквима је, свакако и војвода Степа Степановић, који је све своје физичке, моралне и духовне способности уградио у слободу и част свога народа. Пуних 46 година, од 1874. када је обукао униформу питомца Артиљеријске школе, до 1919. године када се повукао из активне службе, постојано је ишао трновитим, али вечном славом овењаним ратним стазама српске војске. Војевао је у два ослободилачка рата против Турске од 1876. до 1878, Српско-бугарском рату 1885, Првом и Другом балканском рату 1912. и 1913. и Првом Светском рату од 1914. до 1918. године, поставши један од највећих војсковођа које је Србија имала. У нашој историји, војвода Степа остао је упамћен као легендарни командант 2. армије, на чијем је челу био од почетка Првог балканског до краја Првог светског рата. Под његовом командом ова армија успешно је опседала Једрене, борила се у долини Вардара, на старој српско-бугарској граници, на Церу, Дрини и Колубари, истакао је начелник Генералштаба.

Према његовим речима, у историји ратне вештине, јасна и једноставна замисао увек је исписивала најлепше странице. Под непрекидном борбом, Степина армија успела је не само да заустави наступање противника, већ и да његове разбијене трупе нагна у бекство. Тако је, добрим делом Степином заслугом, управо у Србији извојевана прва велика савезничка победа над Централним силама у Великом ра-

У име Владе Републике Србије венац на гроб војводе Степе положио је генерал Љубиша Диковић

ту. За ову победу, Степа је унапређен у чин војводе.

Немерљиве заслуге Степа је стекао приликом реорганизације српске војске на Крфу и у борбама на Солунском фронту, а његовим највећим успехом сматра се пробој Солунског фронта, који је извршила управо његова армија. По завршетку Великог рата, војвода Степа је рекао да је „мало смртника којима је суђено да дочекају плодове жртава и угледају остварене вековне снаге“. Ми данас, као и генераци-

је које тек долазе, не смомо никада и ни по коју цену заборавити жртве наших прадедова, јунака Великог рата. Њихова су дела светионик који обасјава садашњост и будућност Србије непролазном светлошћу историјске истине.

Плодове њихових подвига морамо чувати, као најдрагоценију имовину отаџбине, рекао је генерал Диковић и нагласио да још једну животну лекцију морамо да научимо од војводе Степе – иако је несумњиво био међу најзаслужнијим људима свог доба, Степа је био скроман човек, спреман да се жртвује за свој народ и своју отаџбину, не очекујући награде и не марећи за почасти и личну корист.

Говорио је „из народа сам поникао, он ме је начинио оним што сам, морам се покоравати његовој вољи и служити му до последњег даха“. Тако је увек и чинио, па се ова Степина мисао може с правом сматрати његовом животном мудрошћу. Нека је вечна слава и хвала нашем бесмртном војводи Степи Степановићу, поручио је начелник Генералштаба.

У оквиру уметничког програма, драмски уметник Ненад Ђирић казивао је обраћање генерала Степановића у Народној скупштини Краљевине Србије поводом добијања војводског чина.

Нема светије дужности од одбране земље и народа, од одбране својих огњишта, интерпретирао је Ђирић славног војводу.

Свечаност је организовао Одбор Владе Србије за неговање традиције ослободилачких ратова Србије у сарадњи са градом Чачком.

Војвода Степа Степановић један је од најзначајних војних заповедника у Србији током ослободилачких ратова између 1912. године и 1918. године. Носилац је бројних високих српских и иностраних одликовања. Остао је упамћен по скромности, која га је красила и за време активне службе, и био је веома омиљен код својих суграђана. Последњу деценију живота провео је у Чачку, где је умро 27. априла 1929. године.

И. Михајловски
и Медија центар „Одбрана“

Пошта браниоцима
БеоградаНЕУСТРАШИВИ
ПИЛОТИ

Централна комеморативна свечаност поводом Дана сећања на почетак Другог светског рата у Југославији и обележавање 73. годишњице од бомбардовања градова у Србији, одржана је 6. априла у Београду, код споменика страдалим пилотима у Априлском рату, на Земунском кеју.

Уз државне и војне почасти, свечаност је предводио начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић. Он је у име Владе Србије положио лаворов венац, а пошту палим жртвама полагањем венаца одали су и представници Војске Србије, града Београда, невладиних организација, преживели учесници и потомци страдалих.

Венце су положили и чланови Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије, Удружења војних пензионера Србије - општински одбор Земун и Удружења пилота Курјаци са ушћа.

М Ракић

Изборна Скупштина новобеоградске организације УВП

ОЧУВАНО ЈЕДИНСТВО

Какав је однос војних пензионера према својој организацији, најбоље дочаравају изборни скупови који су се минулих месец-два одвијали у најмногољуднијој организацији Удружења војних пензионера Србије. Ти састанци били су веома добро посећени, аналитички оријентисани, уз добро сачињене планове за будући рад. На изборну Скупштину ОпОд Новог Београда, после серије скупова у месним организацијама, сем делегата дошли су и многобројни војни пензионери који су хтели да чују информације из прве руке.

-Тежиште рада Општинске организације УВП Нови Београд било је усмерено на реализацију планских задатака, пре свега на давању доприноса за решавање статусних, социјалних, здравствених и других проблема и пружању помоћи корисницима војне пензије у остваривању права која им по важећим прописима припадају, затим на омасовљењу Удружења, обиласку болесних и усамљених и пружању помоћи породицама у остваривању права у случају смрти КВП. Узели смо значајно учешће у укупном раду УВПС, рекао је између осталог председник Константин Арсеновић, подносећи четворогодишњи извештај о раду.

На скупштини је речено да је у домаћим медијима било покушаја изазивања нетрпељивости грађана према војним пензионерима. Као пример је наведен текст у једном дневном листу у коме се тврди да због издвајања за војне пензије држава не може да набави савремену ескадрилу војних авиона. Упоредивањем неупоредивих категорија носилаца пензија, у медијима је у неколико наврата тенденциозно истицан просек војних пензија.

-Војни пензионери добро разумеју проблеме у којима се држава налази и веома су заинтересовани да се они што пре реше, да земља што пре изађе из кризе, да функционише правна држава, јер су свесни да само тако може бити боље свим грађанима Србије, а тиме и нама. Корисници војних пензија су одувек делили судбину државе, али захтевају да се то одвија на регуларан начин, без увреда и омаловажавања. Ми смо, мислимо на УВПС, учинили све да надлежним органима укажемо на проблеме, истицали могуће последице недоречене регулативе, нудили компромисе, али се они нису уважавали. У последње време има помака у вођењу дијалога у вези са одређеним проблемима, истакао је Арсеновић.

Захваљујући јединству и упорношћу УВПС, како је истакнуто на скуп, непрестано су идентификовани проблеми и тражени путеви за њихово решење.

-Има покушаја разбијања и уситњавања Удружења, мотовосанним личним незадовољством, али и политичким утицајима. Слободна је воља да се људи удружују. Не желимо, нити имамо право да то спречавамо. Међутим, када је о КВП реч, треба истаћи да било какво уситњавање иде на руку одговарајућим структурама друштва, како би се отупила снага УВПС. Било које удружење, јако је онолико колико има чланова. Број чланова опредељује репрезен-

Делегати и многобројни гости с пажњом су саслушали извештај председника новобеоградских војних пензионера Константина Арсеновића

тативност и моћ удружења, нагласио је Арсеновић.

У извештају је детаљно описано шта је све чињено током минулих година за остваривање права на закинути део пензије од 2004. до 2007. године и позитивно оцењена улога општинске организације у том процесу. Рад општинских одбора оцењен је као плански и организован. Редовно су одржаване седнице ОпОд и Мод. У Новом Београду функционише 16 месних одбора.

Према ажурираној евиденцији на Новом Београду живи 11.600 КВП, што је за око

1.000 мање у односу на 2010. годину. У Удружење је учлањено 7.327 КВП или око 65 одсто носилаца војне пензије. Број усамљених и оболелих КВП се значајно повећава, чиме потреба за посетама постаје све израженија.

На Скупштини је истакнуто да су на ВМА све израженији проблеми заказивања функционалних прегледа, предуго се чека на дијагностичке прегледе, а уочен је и прекоредни пријем цивилних корисника здравствених услуга. Финансијско пословање Удружења, оцењено је, водило се у духу за-

Изборна Скупштина ГрО УВП Новог Сада

ПОВЕРЕЊЕ ДОСАДАШЊЕМ РУКОВОДСТВУ

Оцењујући успешним четворогодишње раздобље руковођења ГрО, на 7. изборној скупштини, одржаној у новосадском Дому Војске, новосадски војни пензионери пуно поверење поклонили су, други пут, досадашњим челним људима ГрО, Милораду Орељу председнику и Милосаву Миленковићу потпредседнику, изабравши их једногласно за руковођење Одбором у новом мандатном периоду.

Отварајући рад Скупштине Орељ је нагласио како је руководство у протеклом мандату тежиште ангажовања испољило на решавању статусних права и легитимних интереса војних пензионера у области пензијског и инвалидског осигурања, стамбеног обезбеђења и, посебно, закинутих легитимних права неисплаћивањем пензија у складу са Законом.

Истакнута је изузетна сарадња са Војномедицинским центром у Новом Саду и речено да је збрињавање војних осигураника у тој здравственој установи на завидном нивоу и поред проблема у раду са којима се она сусреће. С друге стране наглашена је непопуње-

ност војне апотеке лековима, што причињава не мали проблем корисницима.

-И поред настојања Удружења војних пензионера, Удружења војних бескућника, органа Града Новог Сада и Команде Прве бригаде не назире се решење за лица која још увек станују у војним објектима. Посебан проблем остаје и плаћање комуналних услуга које у значајној мери оптерећују ионако скроман буџет војнопензионерске породице.- рекао је Орељ.

Иако суочени са бројним проблемима, чланови Удружења налазе све више задовољства у организованим дружењима, из-

кона и прописаних процедура. Новчана средства трошена су рационално. Све контроле пословања дале су повољне оцене, о чему је детаљан извештај поднео и Надзорни одбор.

У расправи поводом поднетих извештаја било је необавештених корисника војне пензије, који су о проблемима говорили паушално, али и оних који су покушали да скрену ток Скупштине другим смером. Ситуацију је усложнило и неспретно вођење дела скупа, што је донекле прегрејало атмосферу у сали. Наиме, на изборним скуповима у месним одборима, здушно је подржано досадашње руководство УВП Новог Београда, сем у МО Бежанијска коса. Делегати из тог месног одбора покушали су делегатима Скупштине да наметну своју кадровску листу, али је гласање показало да је огромна већина своје поверење за наредни четворогодишњи изборни циклус поверила досадашњем руководству.

За председника ОпОд УВП Новог Београда изабран је Константин Арсеновић, а за потпредседнике Драгољуб Давидовић и Милан Прокић. У састав новог руководства ушло је 16 председника месних одбора. За чланове Главног одбора УВПС предложени су Божидар Бабић, Бранко Петковић, Неђељка Зафировић, Сулејман Шахиновић и Константин Арсеновић.

3. Пешић

летима и спортским активностима у новоформираним спортским секцијама, захваљујући првенствено оствареној сарадњи са новосадским огранком Друштва српских домаћина и Удружењем „Спорт за све - Релакс“.

Од изузетног значаја је уређење дела нових просторија, које је Удружењу доделио 1. регионални центар МО, што ће значајно побољшати квалитет рада, али и услуга удружења. У скромном, али пријатно уређеном простору војни пензионери моћи ће да се освеже, прочитају дневну штампу, одиграју партију шаха. У току је и опремање малог библиотекског простора.

Пред новосадским Удружењем, чланством, као и пред новоизабраним - старим руководством, у наредном периоду и даље стоји низ значајних нерешених, посебно статусних проблема, и борба за њихово решавање. Само заједничким снагама, и подршком ГО УВПС може се доћи до видљивих, опипљивих резултата. А, да ли ће их, и у којој мери бити, остаје да се види.

У име ГО УВП Србије Изборној скупштини присуствовао је Слободан Пејовић, члан ИО, а рад су пратили и представници Прве бригаде КоВ, пуковник Братољуб Бркљача, управник ВМЦ Нови Сад, потпуковник Милорад Кужет, начелник 2. одељења Фонда за СОВО, председник ОО УВП Бачка Паланка Владимир Јовић, представници покрајинског СУБНОР-а, ОРВС града, Удружења војних бескућника, Ваздухопловца Војводине, Друштва српских домаћина и сродних удружења са територије Града.

Будимир М. ПОПАДИЋ

Изборна Скупштина Градске организације УВП у Нишу

ДО ПРЕДСЕДНИКА ТАЈНИМ ГЛАСАЊЕМ

Делегати изборне Скупштине Градске организације УВП у Нишу анализирали су протекли четворогодишњи период, уз општи је закључак да су постигнути значајни помаци. Скупштини је присуствовао и учествовао у раду председник Удружења војних пензионера Србије Љубомир Драгањац.

Податак да су први пут за 20 година постојања сви органи у УВП у Нишу, изабрани тајним гласањем, говори о демократичности, а посебно чињеница да се на свакој листи налазило више делегата.

Градска организација УВП у Нишу, како је у уводном излагању рекао досадашњи председник Обрад Миленковић, била је пре све преокупирана бригом о својим члановима, пружањем помоћи онима којима је била најпотребнија. Веома је афирмативно да је од средстава чланарине која припада Градској организацији додељено чак 84 солидарних новчаних помоћи члановима са најнижим примацима.

Нишка организација обухватајући 12 месних организација са око 2.800 чланова која је најбројнија после Београда, постала је снага и једно од најбројнијих удружења грађана на територији југоисточне Србије. УВП у Нишу има веома добру сарадњу са сродним организацијама у граду на Нишави. То се посебно огледа у организовању заједничких активности поводом значајних датума из наше историје. Посебно ваља истаћи да сваке године на дан почетка агресије НАТО-а на Србију организују се Дани сећања на невини пале жртве. Тако је и ове године у Дому војске поводом 15. годишњице бомбардовања Србије, био организован пригодни програм уз учешће ученика Гимназије „9. мај“ из Ниша и других, што је на све присутне оставило снажан утисак. Програм је осмислио и у њему учествовао пуковник у пензији Мирослав Миро Бакрач, председник писаца „Чегар“ из Ниша.

Градска организација у Нишу може се похвалити да је дала велики допринос процесу подношења тужби за неусклађивање пензија од 11,06 одсто. У протеклом периоду сопственим снагама написана је 1.861 тужба парничном суду у Нишу. Члановима је тиме учињена значајна уштеда јер нису морали да плаћају адвокате. Највећи допринос у том послу дали су потпредседник Зоран Јашовић и председник Месне организације „Филип Кљајић“ Станко Боснић. Они су дневно примали и по 50 чланова и пружали им сву потребну помоћ око вођења парничног поступка и целокупној администрацији с тим у вези, укључујући и писање жалби.

На крају рада изборне Скупштине, делегати су тајним гласањем изабрали органе и руководство Градске организације и усвојили предлоге делегата за органе и Скупштину УВПС.

За председника Градске организације двоструко већим бројем гласова у односу на противкандидата, изабран је магистар економских наука Милутин Пантелић, за

Нишка организација је једна од најбројнијих у УВПС

Обраћање председника УВПС Љубомира Драгањца НАЈАВА БОЉИХ ДАНА

Одлука Уставног суда Републике Србије од децембра прошле године имала је пресудни утицај на Управни суд да донесе пресуду коју су корисници војних пензија дуго чекали. Наиме, том пресудом коначно се признаје право корисницима војне пензије на повећање пензије за 11,06 одсто од 1. јануара 2008. године.

То је, између осталог, рекао председник УВПС Љубомир Драгањац, који је учествовао у раду Изборне скупштине УВП у Нишу.

Драгањац је такође рекао да одлуке Уставног суда, према одредби члана 166. Устава Републике Србије, коначне, извршне и општеобавезујуће. Он је истакао да се после пресуде Управног суда, очекује да ће виши судови испоштовати пресуде основних судова.

- Реално је очекивати да ће, после формирања нове Владе Србије, Фонд ПИО почети да исплаћује пензије увећане за 11,06 одсто, те да ће на државном нивоу бити донета одлука о исплати закинутог дела пензија од 2008. године до почетка исплате пуних пензија, рекао је Драгањац.

Председник УВПС захвалио чланству што је пружало пуну подршку Главном одбору и руководству УВПС.

потпредседнике Зоран Јашовић и Топлица Илић. За члана Главног одбора УВПС, уз Милутину Пантелића, предложен је и Мирослав Бакрач.

Делегати су изабрали и нови Градски одбор од 21 члана, у који су поред председника месних организација, чланови по функцији, ушли и Јорданка Нечовски, др Витомир Панчић, Илија Пиљић и Небојша Живковић. Изабрано је и пет делата за Скупштину УВПС.

Једногласном одлуком делегати Скупштине предложили су да се досадашње руководство УВП Србије поново изабере на досадашње функције.

Ранко Бабић
Снимио: Ненад Тошић

Изборна скупштина ГО УВП Краљево

ЖЕТВА УСПЕХА

Градска организација УВП Краљево је 10. априла у Великој сали Дома ВС одржала је изборну Скупштину шестог сазива. Скупштини је присуствовао 100 од 106 изабраних делегата и велики број гостију, међу којима и председник УВПС Љубомир Драгањац, затим делегација команде 2. бр КоВ са бригадним генералом Маринком Павловићем на челу, представници градских организација УВП Чачка и Крушевца и представници сродних организација из града Краљева.

У анализи четворогодишњег рада, досадашњи председник Гро УВП Краљево Цветан Стаменковић истакао је да та организација „покрива“ општине Краљево, Врњачка Бања, Рашка, Нови Пазар и Тутин и да за своје чланове има 92 одсто од укупног броја корисника војних пензија, што је сврстава у једну од најуспешнијих у Србији. Реч је, наиме, о поверењу чланова које се тешком мукотом стицало током 21 године постојања.

„И поред великих тешкоћа које смо имали у досадашњем раду, успели смо да омасовимо и оспособимо организацију за помоћ члановима у остваривању права и решавању проблема везаних за усклађивање пензија, здравствену заштиту, стамбену проблематику и једнократну помоћ најугроженијим члановима. Добро организована и реализована акција пружања помоћи у вођењу судских поступака за накнаду штете за период од 2004. до 2007. године дала је добре резултате. Тако је 99 одсто чланова остварило то право, што нас сврстава међу најбоље у Србији. Исто чинимо и за остваривање права везаних за усклађивање пензија за 11,06 одсто и надамо се сличном резултату, посебно после позитивне одлуке Уставног суда а и пресуде Управног суда.

На самом врху и по питању остваривања права на солидарну и хуманитарну помоћ, што говори о добро организованом раду, али, на жалост, и о томе да организација има велики број чланова којима је та помоћ неопходна. Велики проблем представљају нерешени захтеви за помоћ из 2011. године, посебно они који се односе на помоћ после земљотреса из новембра 2010. године. Међу њима има чак и оних за које су донета решења, али због укидања ранијег правилника, није извршена исплата.

Што се примарне здравствене заштите тиче, наши чланови имају потпуно разумевање за све проблеме које има 2. бр КоВ првенствено због формацијске неприлагођености потребама војних пензионера. Од велике помоћи била би боља попуна гарнизонских амбу-

ланти првенствено лекарима и одговарајућим санитарском возилама, сразмерно броју осигураника који се на те амбуланте ослањају. За труд и посвећеност Команде бригаде и здравственог особља корисницима здравствених услуга упућују се углавном речи хвале, док су замерке на рад ВМА

све озбиљније и чешће.

У Краљевоу је још 84 КВП без икаквог стана али и без наде да ће се то питање у блиској будућности решити, јер се у последње 23 године не граде станове. У овом периоду стамбени проблем је решило 42 КВП узимањем кредита од 20.000 евра и то је, нажалост, за сада једини начин решавања, иако многим, а посебно бројнијим породицама то не одговара“, рекао је Стаменковић.

Истакнута је и потреба бољег информисања чланства о стамбеној проблематици, јер се не стижу изводи о додели станова у другим градовима, где чланови имају разновр-

ши да је тај орган у протеклом периоду редовно и плански пратио и контролисао законитост и статутарност аката и материјално-финансијског пословања Градске организације, обавештавао Градски одбор о нађеном стању и подносио извештаје Скупштини.

Главни одбор УВПС је једном у овом периоду извршио контролу рада по истим питањима и нашао да је стање добро и да нема кршења законитости у раду.

Командант 2.бр КоВ је истакао добру сарадњу у досадашњем периоду и потребу да се то настави и у будуће у складу са реалним могућностима. Највише простора за унапређење види у чешћем међусобном информисању о стварном стању и проблемима који се заједнички могу решавати. Напоменуто је да постоји доста разлога за незадовољство корисника војних пензија, и да он то разуме, али много више разлога има за радост, те да срећу треба тражити у ономе што војни пензионери имају, а не туговати за оним што немају.

Као и увек до сада, у обраћању председника УВПС Љубомира Драгањца дата су исцрпна објашњења шта је војнопензионерска организација до сада урадила и шта планира да предузима у наредном периоду. Комуникација УВП са чланством је сада много бржа, боља и конкретнија јер се све најважније у

врло кратком времену ставља на сајт УВП-а и чини доступним свима који то желе.

Након једногласног усвајања поднетих извештаја и разрешења дужности старих органа Скупштине, изабрани су и нови органи и то: Градски одбор од девет чланова и Надзорни одбор од три члана. За председника Градске организације у наредном четворогодишњем мандату изабран је Рајко Марашевић, за потпредседника Вукашин Родић а за председника Надзорног одбора Ђуро Медаковић.

Избори у месним организацијама Нови Пазар - председник Жарко Ковачевић, Рашка - председник Радосав Мајдак и Врњачка Бања - председник Славиша Миленковић, предходили су изборној Скупштини.

Локална средства информисања су, као и увек до сада, посветила значајну пажњу том догађају у информативним емисијама.

Највише забрињава податак да је 84 војних пензионера без решеног стамбеног питања

Јован Симић

не молбе, тако да не може реално да се прати стање и да се информисе чланство. О доступности нацрта новог Правилника и да не говоримо.

Однос команде 2.бр КоВ и њој потчињених команди у Рашкој и Новом Пазару према УВП је врло коректан и на велико задовољство стално се побољшава. Командант бригаде је, према неподељеном мишљењу, несумњиво личност која највише доприноси оваквом односу, а позитиван став према Удружењу преноси и на потчињене.

У име Надзорног одбора извештај Скупштини је поднео Ђуро Медаковић, истакав-

Из УВП београдских општина Палилула-Стари град

НОВИ ЗАДАЦИ

Изборна Скупштина Општинског одбора УВП београдских општина Палилула-Стари град, уз присуство изабраних делегата, одржана је 15. априла. Скупку је присуствовао и Зоран Вучковић, председник ИО

ГО УВПС. Скупштина је анализирао четворогодишњи рад, са посебним освртом на активностима предузетим на међусобном упознавању и зближавању КВП.

Добри резултати постигнути су на омасовљивању месних организација и у пружању помоћи оним члановима који су беспомоћни и здравствено угрожени. Присутни чланови одали су захвалност Главном одбору и Извршном одбору УВПС на залагању

за остваривање закинутих права на повећање пензија за 11,06 одсто и поновно враћање војних пензионера под патронат МО.

Председник Извршног одбора УВПС Зоран Вучковић је присутне делегате информисао о стамбеним питањима, здравственом збрињавању, једнократној новчаној помоћи, а нарочито о закинутим пензијама и новостима у вези са остваривањем права на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто.

Скупштина је једногласно усвојила задатке за наредни период, од којих издвајамо организовање једнодневних излета, учлањивање нових чланова, набавка животних намирница под повољнијим ценама.

Скупштина је једногласно усвојила предложене извештаје. За председника Општинске организације поново је изабран Ратомир Симић, а за заменика Бошко Радовановић.

С. Стошић

Рапорт из Зрењанина УРУЧЕНА ПРИЗНАЊА

У Општинској организацији УВП Зрењанин, 11. априла., одржана је редовна изборна Скупштина. Уз велики одзив чланова скупштине, у просторијама ресторана „Пола“, скупштину је отворио председник Душко Мајкић. Он је поднео веома опширан и садржајан извештај о раду те организације за протекли мандатни период. У име Надзорног одбора извештај је поднео Зоран Пејић, док је Програм рада за наредни четворогодишњи период изнео секретар ОпОд Лазар Дубравац. Оба извештаја и Програм рада усвојени су једногласно.

У другом делу скупштине изабрано је ново руководство. За председника је поново изабран Душко Мајкић, а за потпредседника Ахмо Пељто. Чланови новог општинског одбора су Драган Пузовић, Момир Васиљевић, Зоран Пејић, Винка Јовановић, Золтан Гуљаш, Милутин Стевишић, Стевица Дајић, Зорка Поповић и Драгуш Шћевац. У Надзорни одбор изабрани су: Сабрија Шабановић, Чедомор Вујин и Маријан Лукић.

За Скупштину УВПС изабран је Душко Мајкић, а као кандидат за Главни одбор УВПС, предложен је Лазар Дубравац.

Новоизабрани Општински одбор је именовao Лазара Дубравца за секретара а Милутина Стевишића за благајника.

Чланство је једнодушно дало подршку руководству УВПС са Љубомиром Драгањцем на челу.

Велики допринос успешном раду Скупштине дали су председник ИзОд Зоран Вучковић, начелник МО за Зрењанин потпуковник Радван Јазић, председник Градског одбора СУБНОР-а Зрењанин Недељко Папић, председница Градског одбора Удружења пензионера Зрењанин Љиљана Петров и секретар Месног одбора Удружења пензионера МЗ „Доситеј Обрадовић“ из Зрењанина Јованча Лајош.

Истакнутим члановима додељена су и признања. Књига је уручена Паји Шерфезе а за хвалница Јовану Матевићу.

Л. Дубравац

Изборна Скупштина ОпОр УВПС Сомбор

ДРИНИЋ ПОНОВО ПРЕДСЕДНИК

У Дому ученика у Сомбору 26. априла одржана је изборна Скупштина ОпОр УВПС Сомбор. Скупштини су присуствовали делегати из месних организација и представници ОпОр УВПС Суботица и Бачка Топола, председник Удружења Љубомир Драгањац и председник ИзОд ГО УВПС Зоран Вучковић, представници Војске Србије и локалне власти и других удружења.

Председник УВПС Љубомир Драгањац информисао је чланове о актуелним догађањима везаним за остваривање права на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто. Зоран Вучковић је говорио о стамбеној проблематици и начину поделе станова.

За председника ОпОр УВПС Сомбор поново је изабран Саво Дринић, а прихваћен је и предлог ОпОр УВПС Суботица и ОпОр УВПС Бачка Топола да друг Дринић буде представник тих организација у Главном одбору УВПС.

Са редовне изборне Скупштине ОпО Чукарица У ЗНАКУ ДУГО ОЧЕКИВАЊЕ ВЕСТИ

У сали Месне Заједнице „Церак“ ГО Чукарица, испуњеној до последњег места, 14. априла одржана је редовна изборна Скупштина Општинске организације Удружења војних пензионера Чукарице.

Отварајући седницу председник Зоран Јанковић најпре је поздравио скуп и присутне госте, међу којима и Зорана Вучковића, председника Извршног одбора ГО УВПС, Мила Глумца и др Часлава Антића, чланове Главног одбора, Милутина Милинковића и Марка Поповића из Општинског већа ГО Чукарица, Слободана Ђокића, председника Општинског удружења пензионера, Милорада Колашинца, председника ОпО Раковица, Драгића Кршанина, председника Удружења пензионисаних подофицира Србије, Давида Марковића, генерала у пензији, из СУБНОР-а и секретара Месне заједнице Светлану Боровић.

Осврћући се на најважније делове из извештаја о раду у протеклом периоду, председник Јанковић је, уз остало, изнео да је, упркос даљем усложњавању укупне ситуације у друштву, која се директно одражава и на кориснике војних пензија, ова Општинска организација, гледано у целини, реализовала све своје задатке и обавезе. Од око 2300 корисника војних пензија, њих 963 је учлањено у Удружење, а организовано је у пет месних организација (Церак-Жарково, Виногради, Чукаричка Падина, Железник и Сремчица) и у свима су одржане изборне скупштине и изабрани нови месни одбори.

Општински одбор у сарадњи са месним одборима у протеклом периоду реализовао је редовне задатке и обавезе, као што су редовно информисање чланства, пружање помоћи појединцима око поступка за остваривање неисплаћеног дела пензије за 11.06 одсто од 1. 1. 2008. године, или остваривања права на једнократну новчну помоћ, обилазак оболелих и немоћних чланова, изражавање саучешћа и одлазак на сахране у случају смрти чланова Удружења, сарадња са органима локалне самоуправе и сродним асоцијацијама на терену, учешће на скуповима посвећеним обележавању значајних догађаја из наше историје, организовање претплата на лист „Војни ветеран“ и дистрибуција листа корисницима и др.

Изабраним „комбинованим“ методом рада и несеквичним ангажовањем чланова општинског и месних одбора и доказаних активиста, обезбеђено је да се без двоумљења може закључити да је у раду ове Општинске организације постигнут напредак у сваком погледу.

Председник Извршног одбора ГО УВПС Зоран Вучковић, након што је поздравио скуп и присутне госте и пренео поздраве и жеље за успешан рад председника Удружења Љубомира Драгањца, најпре се осврнуо на питање неусклађених пензија за 11.06 одсто од јануара 2008. године и информисао скуп да је 19. марта о. г. Управни суд Републике Србије донео пресуду којом је практично признато право корисницима војних пензија на до сада оспоровано ванредно усклађивање пензија. Оценио је да је формирање и функционисање фонда за солидарну и хуманитарну помоћ, показало своје пуно оправдање, што се може видети и кроз примере усвајања захтева корисника војних пензија и из ове Општинске организације.

Скupu су се обратили и члан Општинског већа ГО Чукарица Милутин Милинковић, преносећи поздраве председника Срђана Коларића, затим председник Удружења пензионера Слободан Ђокић, генерал Давид Марковић и Драгић Кршанин.

У дискусији која је уследила, уз изражавање подршке извештају о раду, изнети су предлози да Удружење иницира утврђивање одговорности за штету коју је претрпела и трпи држава на име судских трошкова и камате, насталих због противзаконитог неусклађивања пензије војним пензионерима за 11.06 одсто од јануара 2008. године, да се покрене поступак за рефундирање тог износа од одговорних службених лица, да се подржи евентуална акција солидарности за превазилажење кризе у друштву, у којој би евентуално учествовали и војни пензионери са извесним процентом пензије на одређено време и др.

Након што је Кандидациона комисија предочила и образложила листу кандидата, за председника Општинске организације поново је изабран Зоран Јанковић, за потпредседника Милош Чавић, а за чланове одбора Стојан Савановић, Милан Недић, Бошко Мишљеновић, Радослав Андрић, Стојан Мишић, Борислав Пејић, Милољуб Милошевић, Миодраг Ђорђевић и Симиша Бакић.

Усвојени су предлози да се за члана Главног одбора УВПС предложи Зоран Јанковић, за делегате Скупштине Удружења Милош Чавић и Милољуб Милошевић, а подржна је и иницијатива да садашњи носиоци највиших функција у Удружењу буду поново бирани и на наредним изборима.

М. Милошевић

Са изборне Скупштине
Градске организације
УВП Чачак

ЗНАЧАЈНА ПОМОЋ ВРХА УДРУЖЕЊА

Упрепуној сали Скупштине Града, 15. априла одржана је изборна Скупштина УВП у Чачку, на којој су сумирани резултати рада за протекли мандатни период и утврђен програм рада у наредне четири године.

Скупштину је отворио председник Градске организације Ђуро Јовановић, који је поздравио присутне госте: Осто-

документације за увећане трошкове становања за нове чланове Удружења.

Комисија Градског одбора је приредила монографију Општинске – Градске организације УВП, која је потом уграђена у Монографију УВП Србије.

Градски одбор је у складу са могућностима бринуо о старим, болесним и изнемоглим.

За решавање проблема које Гр Од није могао да реши обраћао смо се за помоћ УВП Србије. Помоћ из Београда, како је оцењено, била ефикасна. Успешно је разрешен проблем око неизмирених потраживања ВС према Заводу за здравствену заштиту радника железнице Србије и омогућен наставак пружања стоматолошких услуга

За чланове породица КВП млађе од 60 година (супруге и децу) организована је овера здравствених књижица. УВП је организовало пријем путних налога, документације за медицинска помагала, бањско лечење, туђу негу и помоћ обраду и достављање надлеж-

ној Команди гарнизона. Од 2010. до краја 2013. године обрађено је више од 6000 путних налога.

Обележавани су значајни датуми из наше даље и ближе прошлости. Сваке године организована су по три путовања са посетама историјским и културним знаменитостима, природним лепотама наше земље и дружили се.

Добра сарадња остварена је са Командом 2. бр КоВ која Удружењу пружа потребну помоћ у реализацији активности. Плодна сарадња такође је остварена и са организацијама војних пензионера Краљева, Крушевца, Пожеге и Ужица и са градским и општинским организацијама пензионера Чачка, Ивањице и Лучана.

У другом делу Скупштине изабрано је ново руководство Градске организације: Ђуро Јовановић за председника, Бошко Накић за потпредседника, за чланове Градског одбора - Драгољуб Марковић, Бошко Милојевић, Љубиша Мартић, Звонко Дмитрић и Ило Михајловски. За председника Надзорног одбора Љубиша Бркић, за потпредседника НО Радоје Новаковић и за члана НО Драгојла Ђорђевић.

За члана ГО УВП Србије Ђуро Јовановић.

Скупу се обратио и члан ИО УВП Србије Остоја Поповић, који је информисао чланове о новинама у вези усклађивањем пензија за 11,06 одсто, здравственој заштити и променама Правилника о ЈНП.

Присутнима обратио се и потпредседник Градске Скупштине Владан Милић, одајући признање Удружењу на досадашњим активностима од интереса за град и његове житеље.

Ило Михајловски

Изборна Скупштина ОпОд УВП
Прокупље

ТЕЖИШТЕ НА НОВИМ ЧЛАНОВИМА

У присуству 66 делегата и више гостију, у Дому Војске Србије у Прокупљу, 26. марта одржана је 6. редовна изборна Скупштина Удружења војних пензионера Србије - општинске организације у Прокупљу. Председник ОпОрг Вид Шарац поздравио је госте: капетана Срећка Виденовића, из Војске Србије; потпуковника Срђана Спасића из центра МО у Прокупљу; представнике ОРВС, СУБНОР-а; Удружења бораца рата 1990 и Удружења пензионера општине Прокупље; новинаре и све друге.

Подносећи извештај за претходни четворогодишњи период председник Шарац је веома сажето представио бројне активности у УВПС ОпОд Прокупље. Корисници војне пензије живе у општинама (месним организацијама) Блаце, Прокупље, Куршумлија, Меровина, Житорађа и Дољевац и у 249 сеоских насеља тих општина. Удружење броји 268 чланова, што чини 90 одсто КВП.

Здравствена заштита КВП знатно је олакшана јер на тој територији делују гарнизоне амбуланте у Прокупљу и Куршумлији. Услед одсутности лекара повремено се јављају и проблеми.

Тежиште активности у претходне четири године било је на омасовљавању Удружења и пружању помоћи члановима у остваривању права. Информисање чланова одвијало се посредством инфромација из Главног одбора УВПС, са сајта Удружења и „Војног ветерана“.

Извештај Надзорног одбора поднео је Десимир Пајић, наглашавајући да није било неправилности у раду, да постоји сва прописана евиденција и да се води према прописима.

Након усвајања извештаја и престанка мандата органа петог сазива, изабрано је ново руководство: Вид Шарац, председник; Живко Јајић, потпредседник, те чланови - Муневар Ахмић, Милован Богдановић, Радосав Вуковић, Петар Вучетић, Јовица Вучић, Авди Голић, Мирослав Јоксић, Љиљана Којић, Драгиша Миленковић, Новак Мишовић, Даница Савић, Драган Станојевић и Боровоје Стошић. За члана скупштине УВПС изабран је Вид Шарац који је предложен и за члана Главног одбора.

На конститутивној седници УВПС Оп Од Прокупље за секретара је именован Петар Вучетић, за благајника Радосав Вуковић, а за књиговођу Муневар Ахмић.

В. Шарац

УВП-Шабац МОГЛО ЈЕ И ВИШЕ

Пета изборна Скупштина УВП Шабац одржана је средином априла у присуству председника ИО УВПС Зорана Вучковића. Скупштини је присуствовало педесетак чланова Удружења.

Четворогодишњи извештај о раду Удружења поднео је досадашњи председник Ђорђе Момчиловић. Он је рекао да су успеси видљиви и да су неки ранији пропусти, залагањем чланова Општинског одбора, брзо превазиђени. Ошти закључак своди се на констатацију да је Удружење било довољно активно у спровођењу тежисних задатака, али се могло постићи и више. Најслабију оцену добила је организација излета и посета болесним члановима

Сарадња са сродним организацијама у општини оцењена је као задовољавајућа, а позитивно је оцењена сарадња са Командом гарнизона Шабац.

Скупштина је извештај једногласно прихватила.

С обзиром на то да по поднетим материјалима није било дискусија, скупштина је прешла на избор чланова Општинског одбора и Надзорног одбора. Известилац кандидационе комисије Мита Милошевић, Скупштини је предложио да се за председника поново изабере Ђорђе Момчиловић, а за потпредседника Маринко Антонић. За чланове ОпОд предложени су Зоран Ђукић,

У име Удружења делегатима у Чачку се обратио
Остоја Поповић, члан Извршног одбора ГО УВПС

ју Поповића, члана ИО ГО УВП Србије, Владана Милића, заменика председника Скупштине града Чачка, Дарка Домановића, начелника Моравичког управног округа, Љубомира Петковића секретара Градске Скупштине, Драгишу Стевановића члана Главног одбора УВП Србије, Стојана Васовића, председник ОРВС Чачка, Лепосаву Мариновић, представника РФ ПИО – филијала у Чачку, Живомира Гајића председник УВП Ужице, Вукашина Родића потпредседника УВП Краљево са сарадницима, Миланка Бањанца, председника УВП Пожега са сарадницима и Гордану Манчић власницу апотеке Невен Фарм из Чачка.

Ђуро Јовановић поднео је извештај о раду од 2010 до 2014. године: Територија Градске организације УВП обухвата град Чачак и две општине Лучани и Ивањица.

Има укупно 426 чланова, што чини 95,30 одсто од укупно 447 корисника војне пензије.

У протеклом четворогодишњем периоду заувек је отишло 80 корисника војних пензија. Минутум путања одата им је дужна пошта.

Пребацивање надлежности социјалног осигурања војних осигураника (СОВО) из Министарства одбране у Министарство рада и социјалне политике оцењено је као недоречен и исхитрен потез.

Једна од тежисних активности УВП у Чачку било је информисање чланства о променама из области пензијског и инвалидског осигурања, здравственог збрињавања и стамбеног обезбеђења.

Градски одбор је радио и на комплетирању захтева за накнаду дела трошкова за туђу негу и помоћ и припреми

УВП општине Раковица

ЖАРИШТЕ ОКУПЉАЊА

Сала Месне заједнице на Видиковцу била је премала да прими делегате за Скупштину ОпОр Раковица, тако да је део заинтересованих корисника војне пензије остао да прати тај важан скуп из ходника при отвореним вратима. Извештај о раду Општинског одбора УВП Раковица за четворогодишњи период на 6. редовној изборној Скупштини одржаној 13. априла поднео је председник Милорад Колашинац.

Метод рада ОпОд се углавном одвијао кроз одржавање редовних седница а по потреби и ванредних. За пријем чланова УВПС било је резервисано време сваког уторка и четвртка од 10 до 12 часова. У те дане је, по разним основама, у просеку примано 20 до 30 чланова. Учили смо највеће напоре да члановима помогнемо у остваривању права на усклађивање пензија од 2004 до 2007. година и ванредно усклађивање пензија за период од 2008. године до данас. До сада је поднето више од 300 тужбених захтева основном суду, истакао је он на почетку излагања. Представници УВП су редовно посећивали тешко болесне и непокретне чланове у становима и у болницама. Инфромисање чланова остваривано је на састанцима и путем „Војног ветерана“.

Радмила Косановић, Милан Бркић, Милица Бањац, Драган Крсмановић, Мита Милошевић и Стеван Стојановић. Предложени кандидати једногласно су изабрани.

Први пут УВП Шабац за почасно члана Одбора изабрало је Александра Лазића, једног од утемељивача рада Удружења у претходна два мандата. Лазић из здравствених разлога није присуствовао Скупштини.

На предлог Кандидационе комисије за члана Скупштине УВПС и Главног одбора у име општинских одбора Шапца, Ваљева и Лознице предложен је и изабран Ђорђе Момчиловић.

У наставку рада скупштине присутнима се обратио Зоран Вучковић, Говорио је веома сажето, занимљиво и корисно. Поздрављен је великим аплаузом.

Скупштину је успешно водио члан општинског одбора Драган Крсмановић. На скупу је истакнута улога „Војног ветерана“ у брзом и тачном информисању чланова Удружења и одато признање ствараоцима тог гласила.

Стеван Стојановић

Слаба карика у ланцу успеха општинеке организације УВП Раковица јесте не мали број корисника војне пензије који нису чланови Удружења. Наиме од око 1360 корисника војне пензије, у минулом периоду је учлањено њих 156, тако да сада организација броји 700 чланова. Безмало сваки други КВП је изван војно-пензионерске организације. Реч је о млађим људима који су пензионисани последњих година. Њихова преокупација су допунски приходи, како би им породице опстале у овим тешким временима. Општински одбор је њихово учлањење у организацију прогласио тежишним задатком.

У обележавању значајних датума из наше историје, посете местима у којима се војевало за слободу и одавање поште палима, представници Удружења учествовали су у складу са могућностима и у сарадњи са СУБНОР-ом. Тако сваке године УВПС полаже венце на спомен-обележјима на Стражевици, Кошутњаку и Кнежевицу.

Када је о инфромисању реч, на Скупштини је изречена констатација да се гласило „Војни ветеран“ све више чита и да са страница тог листа КВП сазнају све оно што их занима.

Организација је сачувана од фракцијских борби, успевши да се одупре деловању чланова који су наступали ванстатутарно, а зарад личних интереса.

За успешно спровођење програмских активности УВПС, најзаслужнијим члановима додељене су четири повеље, седам плакета, шест новчаних награда, 25 захвалница и више од 30 књижа.

Сарадња са јединицама Војске Србије је на завидном нивоу, а код локалних власти организација није наишла на право разумевање. Посебно поглавље представља изузетна сарадња са истуреном амбулантом „Церак“.

Одговорно могу да кажем да смо имали свесрдну и несебичну помоћ руководства УВПС од председника УВПС и већине чланова ИзОд, рекао је председник Колашинац.

За председника поново је изабран Милорад Колашинац, а за потпредседника Никола Иванчевић. Новоизабрани чланови ОпОд су Анкица Студен, Никола Зимоња, Радомир Станковић, Бојана Павловић, Стојан Петровић, Смиша Благојевић Петар Тодоровић и Владан Марковић.

З. П.

Одржани избори у Ваљеву

РУКОВОДСТВО КОЈЕ ОБЕЋАВА

На Васкршњи уторак, 22. априла у Ваљеву су одржани редовни избори у Општинској организацији УВП Србије. За председника Општинске организације, једногласно је изабран Милан Недељковић, иначе некадашњи командант елитне ваљевске моторизоване бригаде Дринске дивизије, касније оснивач и командант Другог центра за обуку Војске Србије, уједно и командант Гарнизона Ваљево. Функцију потпредседника ОпОрг УВПС Ваљево, у наредном четворогодишњем мандату вршиће досадашњи потпредседник и вишегодишњи члан ГлОд и Скупштине УВПС потпуковник у пензији Добривоје Станојевић.

Изабран је и Општински одбор од 13 чланова, као и Надзорни одбор Скупштине ОпОрг, којим ће руководити Мило Радич.

Скупштина је одлучила да будући члан ГлОд и Скупштине УВПС буде пуковник у пензији Милан Недељковић.

На Скупштини је поднет изричити захтев да се у наредном периоду још енергичније настави са са остваривањем свих закинутих статусних права војних пензионера. Ако тај вид борбе не буде успешан, у догледно време ће се спровести радикалније мере.

Извештај о раду и активностима ОпОрг и ОпОд ВПС Ваљево за протекли период поднео је вршилац функције председника Добривоје Станојевић.

Присутни чланови Скупштине са великим огорчењем су износили податке о закидању права КВП у протеклих 20 година. С тим у вези посебно су апострофирали бивши министри одбране Борис Тадић и Драган Шутановац.

Поменута је и бесправно и неправедно отуђена имовина у виду Официрског дома, који је задужбина ваљевских официра Војске Краљевине Југославије. Данас припадници ваљевског гарнизона и пензионисане старешине немају где да спроводе друштвени живот.

Делегати Скупштине једногласно су подржани зајучке и задатке ОпОрг за наредни четворогодишњи период.

Одата су признања Команди гарнизона Ваљево, са потпуковником Љубишом Стошићем на челу, затим Одељењу за здравствену заштиту, које предводи др Душан Јанковић, Одељку Фонда за СОВО Ваљево, којим руководи мајор Радојица Радовић, затим Здравственом центру Ваљево, чији је директор др Добривоје Грујић, те Филијали Банке ПШ Ваљево и њеном директору Александар Јањићу.

Комплетну информатичку подршку пружио је програмер из ИС „Петница“, Драган Драгићевић. Велики допринос одржавању Скупштине дао је Слободан Петровић, власник ресторана „МБ“ (код Белог), који је без новчане накнаде уступио пословни простор за тај скуп.

Председник ИзОд ГлОд УВПС Зоран Вучковић исцрпно информисао окупљене делегате о свим значајним питањима из оквира рада УВПС.

Скупштину је пропратила екипа регионалне телевизије „Вујић“ Ваљево.

Добривоје Станојевић
Снимио: Момчило Шиликовић

Изборна Скупштина УВП општине Пожега

ПОСРЕЋИО СЕ ТИМСКИ РАД

У сали Скупштине Општине Пожега, 17. априла одржана је изборна Скупштина Општинског одбора Пожега. Скуп је отворио председник ОпОр Миланко Бањанац. Међу гостима су били Велимир Максић, начелника Општинске управе, председник Градског одбора УВП Чачак Ђура Јовановић, члан Градског одбора УВП Чачак и дописника „Војног ветерана“, Ило Михајловски.

Миланко Бањанац поднео је четворогодишњи извештај Скупштини: У надлежности Општинског одбора УВП Пожега су три општине - Пожега, Косјерић и Ариље. Обухвата 80 чланова, што чини 71,45 одсто од 112 корисника војне пензије.

Предходни четворогодишњи период радили смо у просторијама касарне Влада Радовановић Пожега, уз неколико покушаја да нам одузму просторију која нам је дата на коришћење. Услови рада су добри. Бавили смо се масовљеном чланства, пружању помоћи КВП у остваривању права као и остваривању солидарне и хуманитарне помоћи која се даје лицима са ниским пензијама и онима који се налазе у тешкој ситуацији. Општински одбор је пружио сву потребну помоћ око решавања спорова од 2004-2007. године и према нашим сазнањима око 99 одсто наших пензионера је наплатило дуг, рекао је Бањанац.

УВП у Пожеги развило је сарадњу са општинским структурама Пожеге и Косијерића. Остварена је и сарадња са организацијом војних пензионера Чачак

и општинским организацијама пензионера Пожега, Косјерић и Ариље.

За успешну сарадњу УВПС је доделило пет захвалница: Војној пошти 2077-4 Пожега, Општини Пожега, Дому здравља Пожега, Телевизији Пожега и Апотеци *Невен фарм* из Чачка. Такође су додељене две захвалнице за успешан рад а и две Плакете Удружења, од којих једна постхумно.

Председник Бањанац је на крају истакао, да тако успешне реализације програмских задатака неби било да није остварено јединство и тимски рад Општинског и Надзорног одбора, те једног броја активних чланова Удружења.

За председника Општинског одбора: поново је изабран Миланко Бањанац, за потпредседника Милорад Вукашиновић, за чланове - Јовица Марковић из Косијерића, Драган Ђоковић из Ариља и Ненад Дабижљевић из Пожеге.

За члана ГО УВП Србије предложен је Миланко Бањанац.

Ило Михајловски

Сремска Митровица

ЈЕДНОГЛАСНЕ ОДЛУКЕ

Сремскимитровачки пензионери одржали су изборну скупштину 25. марта. Том догађају присуствовали су председник УВПС Љубомир Драгањац и председник Извршног одбора УВПС Зоран Вучковић.

Секретар Предраг Добић поднео извештај о раду организације у протеклом четворогодишњем периоду. У извештају је истакнуто да у тој општини живи 270 корисника војне пензије, од којих је 251 члан удружења. У протекле четири године поднето 17 захтева за једнократну новчану помоћ и хуманитарну помоћ, од чега је позитивно решено њих 14.

Градски одбор је помогао у подношењу 122 тужбе за тзв. мали дуг које је углавном решен позитивно. Такође је учињено много и у процесу покретања тужби за ванредно усклађење пензија за 11,06 одсто. Истакнуто је и то да је сарадња са сродним организацијама на високом нивоу, посебно са УВП Рума, Шабац и Лозница. Такође у С. Митровици чланови УВП су активни у разним активностима које град спроводи у току године.

Митровчани су успешно организовали излете у Суботицу, Засавицу, Обреновац и Шид. Да је градска организација радила веома добро, потврдило је једногласно усвајање извештаја.

Предлог кандидационе комисије да у следећем мандату ограничавању води досадашњи председник Сретен Раденковић, а да потпредседници буду Живана Мирковић и Радована Бановац једногласно је прихваћен.

За члана Главног одбора Митровчани су предложили Станка Царића.

П. Добић

Забележено у Алексинцу

ИЗБЕГАВАЊЕ ФУНКЦИЈА

Општинска организација УВП Алексинац у свом саставу има чланове и у општина Сокобања (постоји месни одбор) и Ражањ. Од редовне годишње скупштине одржане 22. децембра 2008. године па до 5. априла 2014. године одржане су три изборне скупштине. Занимљиво је и необично да на скупштинама предложени чланови нису хтели да се прихвате неке од функција у Општинском одбору. Сем чињенице да Удружење не поседује просторију за рад, горка је истина да нема ниједног техничког помагала које би олакшало административне послове.

Изборној скупштини која је одржана 5. априла 2014. године присуствовали су председник УВП Љубомир Драгањац и председник ИО ГО УВПС Зоран Вучковић, који су чланове веома детаљно обавестили о остваривању права на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто, здравственом збрињавању и стабеној ситуацији.

Током рада Скупштине, израчене су критике на рад ОпОд и појединих чла-

нова у тој организацији. Огромној већини главна преокупација је остваривање права на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто и ништа више. С обзиром на пасивност осталих чланова, председник и секретар ОпОд обављају те дужности од оснивања Удружења, што баш није похвално.

Упркос многобројних тешкоћа ОпОд је, како је оцењено, извршио све задатке који су прецизирани плановима рада. Тако је, на пример, поднето 135 тужби за дуг 2004-2008. године и све су позитивно решене. За остваривање права на ванредно повећање пензија за 11,06 одсто поднето је 86 тужби у парничном и управном поступку. Сву правну и техничку помоћ пружио је УВП Алексинац. Једна тужба већ је позитивно решена и исплаћена разлика.

Због непоштовања закона, маловажавања корисника војне пензије, некоректног понашања појединих судија, неодговарајућег здравственог збрињавања у Здравственом центру (болница и дом здравља) кориснике војне пензије неоправдано сврставају у грађане другог реда.

На Скупштини је за потпредседника ОпОд изабран Чедомир Стојановић, а за председника Надзорног одбора Драгиша Аранђеловић.

Д. Алексић

Поглед из Земунa

УСПЕСИ ОБАВЕЗУЈУ

Изборној скупштини УВП општине Земун, уз 80 делегата од 106 позваних, присуствовали су и председник УВПС Љубомир Драгањац, потпредседник ОпОд Новог Београда Милољуб Обрадовић, потпредседник УПВЛПС Љубиша Величковић, председник СУБНОР-а Земун Миодраг Здравковић, председник цивилних пензионера Шпиро Безбрадица, председник Удружења српских војвода Александар Вукосављевић и генерали у пензији Никола Грујин и Радослав Павличић.

Удружење војних пензионера у општини Земун окупља 1802 члана, што значи да је учлањено око 96 одсто КВП. Организовано је у девет месних организација у општинама Земун и Сурчин. У последње четири године одржане су три скупштине и 27 седница општинског одбора.

У протеклом мандатном периоду, како је на Скупштини известио председник ОпОд Цветко Јокановић, тежиште рада организације било је на решавању статусних питања, стамбених и здравствених проблема, те осталих текућих проблема КВП.

Он је делегате обавестио да је после безброј писама и ургенција, Управни суд донео више пресуда на основу одлука Уставног суда, тј. уважене су тужбе војних пензионера. Тако је Управни суд, једнако као Уставни суд, дао за право војним пензионерима да им припада ванредно повећање пензија од 11,6 одсто.

Примарну и секундарну здравствену заштиту војни пензионери са територија општина Земун и Нови Београд остварују у ВМЦ Нови Београд.

На ВМЦ Нови Београд ослоњено је 26.000 осигураника, о чијем здрављу брине 183 запослених, од којих 30 лекара и 35 специјалиста у 11. кабинета.

За сада, како је истакнуто, шкрипи терцијелно обезбеђење које се остварује на ВМА. У последње време се чине напори како би се у догледно време отклонила уска грла, пре свега набавком нових дијагностичких апарата.

Нове здравствене књижице имају неограничено трајање, осим за децу, које се оверавају једном годишње у Фонду за ФСОВО.

Тренутно УТС прима 1623 КВП без стана. Фонд за СОВО је доделио 14. станова расељеним лицима из других република, тако је решено 331. молби, а 217. лица је већ откупило стан.

На скупштини је упућена захвалност Команди Ваздухопловства и ПВО на помоћи и свеколикој сарадњи и општинској организацији УВП Нови Београд. Запажена је и сарадња са Удружењем пензионера општине Земун, СУБНОР-а Земун и Савезом потомака ратника Србије 1914-1920. године.

Речима је немогуће дочарати рад, сарадњу и дружење за колегама из Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца.

Делегати су ба Скупштини учинили и хумани гест, сакупивши новац за куповину лекова у иностранству за свог тешко оболелог друга.

Делегати Скупштине поново су указали поверење да у наредне четири године ОпОд предводи Цветко Јокановић, а за заменика је изабран Славко Дошеновић.

Реализацији Скупштине допринос су дали ОпОд УВП Нови Београд и адвокатска канцеларија Бутолен

3. П.

Скуп пензионисаних летача и падобранаца

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ЗНАЧАЈНИХ ЈУБИЛЕЈА

У Дому ваздухопловства у Земуну, уз учешће око 100 чланова Удружења и њихових гостију, одржана је редовна изборна Конференција Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС).

Конференцију је отворио досадашњи потпредседник Удружења Љубиша Величковић, који је поздравио присутне чланове и госте.

Присутнима су се обратили и гости Зоран Вучковић из Удружења војних пензионера Србије, Лабуд Булатовић из Ваздухопловног савеза Србије, Душан Ђенић из нишке секције УПВЛПС, представник Удружења ваздухопловаца Војводине.

Поздраве и признања за досадашњу сарадњу са УПВЛПС пренели су и: Милош Ђошан из Клуба генерала и адмирала Србије, Небојша Гајић из Удружења пилота „Курјаци са Ушћа“, Бранко Манојловић из земунског СУБНОР-а, Шпиро Безбрадица, представник Удружења пензионера Земунa и Видосав Ковачевић, члан Главног одбора републичког СУБНОР-а.

Скупу су такође обратили и Душан Бошковић из Удружења за неговање ваздухопловних традиција, Цветко Јокановић из земунског одбора УВПС, Александар Вукосављевић из Удружења ратних добровољаца, као и Светозар Милинковић и Илија Влаховић из Удруге војних зракопловних умировљеника из Загреба.

Након поздрава, приступило се раду конференције, подношењем извештаја о раду Извршног и Надзорног одбора, као и финансијског извештаја. Уследило је бирање новог руководства. За председника Удружења је изабран мр Златомир Грујић, за потпредседника Војислав Стојановић, док ће у наредном мандату, дужност председника Извршног одбора обављати Љубиша Величковић. За чланове Извршног одбора су изабрани: Бошко Војводић, Предраг Грандић, Момчило Ракић, Ристо Шпирић и Драгољуб Спасојевић. Дужност секретара ће обављати Милан Ракић, за благајника је одређена Мила Свалина, док је за књиговођу именован Радован Марић.

Током подношења извештаја о раду и дискусије, истакнуте су најважније активности које је Удружење спроводило у претходном периоду на плану неговања ваздухопловних традиција, а истакнути су и тежишни задаци и циљеви за наредни период. Од конкретних задатака најважнији су обележавање годишњице рођења првог српског војног пилота, наредника Михаила Петровића, обележавање годишњице оснивања Прве и Друге ескадриле НОВЈ, као и обележавање годишњице од оснивања Групе ваздухопловних дивизија.

Из УВП Врања

СВИ ЗАДАЦИ ИЗВРШЕНИ

У Великој сали Клуба ВС 7. априла одржана је изборна Скупштина општинске организације УВП Врање.

Скупштини су присуствовали и председник УВПС Љубомир Драгањац, командант 4. Бригаде ВС бригадни генерал мр Зоран Лубура, помоћник градоначелника Врања Боровије Антић, председник ОпОд СУБНОР-а Божидар Илић, в.д. председника градске организације пензионера Мирослава Трајковић и представници медија.

У извештају о раду који је поднео председник ОпОрг Милорад Марковић истакнуто је да је Удружење остало доследно изворним принципима деловања, то јест посвећености професији и виталним статусним питањима, бризи о колегама, затим другарству, хуманости, солидарности и неговању традиција.

Сарадња и размена искустава са Командом 4. бригаде, са пензионерском организацијом, ОРВС, те градским институцијама, привред-

Са изборне Скупштине УВП Врања

ним субјектима и СУБНОР-ом је традиционално добра. Удружење је у протеклом периоду испунило програмске и статутарне обавезе и реализовало све задатке постављене годишњим плановима рада.

У наредном периоду тежиште ће бити на реализацији задатака из домена статусних, социјалних и здравствених проблема, као и пружању помоћи КВП на остваривању припадајућих права.

За председника општинске организације поново је изабран Милорад Марковић, а за потпредседника – Будимир Стриковић. За делегата Скупштине УВПС изабран је Воја Недељковић, а за члана Главног одбора предложен је Милорад Марковић.

В. Младеновић

Међународна сарадња СУСРЕТ У КЛАДОВУ

Војни пензионери из Зајечара и месних одбора Тимочке крајине, отпочели су сарадњу са сродном румунском асоцијацијом округа Мехединци, са седиштем у Турн Северину.

Први састанак са Румунском делегацијом реализован је у Кладову дана 6. априла. На челу румунске делегације био је бригадни генерал Јон Пана, са пуковницима Тибериом Мурешаном и Константином Броскареануом. Зајечарце су предста-

вљали председник ОпОд Љубомир Рељановић, потпредседник Драган Дабетић и председник МО Кладово Владимир Стефановић који је уједно био и преводилац.

У пријатном и другарском разговору у просторијама удружења војних пензионера у Кладову, након упознавања са гостима, у неформалним разговорима

уз помоћ преводиоца, размењена су искуства и запажања о деловању пензионерских организација Турн Северина и Тимочког региона.

На састанку је договорена даља сарадња и узајамне посете. Румуни су позвани да буду гости Зајечараца у септембру, за Дан УВПС, а у узвратну посету Румунији Тимочани ће отићи у октобру.

Делегације је примио председник Општине Кладово Радован Арежина који је изразио задовољство због остварене сарадње. Председник је у част обе делегације приредио и ручак.

Ж. Будимски

Стара Пазова СУМИРАНИ РЕЗУЛТАТИ

а трасирани су задаци за наредни период.

На скупу је оцењено да је организација испунила све планиране задатке, али да је морала да се рве и са

ванредно повећање пензија за 11,06 одсто од 1.1. 2008. године.

Општински одбор је највећи део својих активности посветио управу корнисницима војне пензије, помажући им да се снађу у административној шуми прописа и да реше своје горуће egzистенцијалне проблеме.

Скупштина је изабрала ново руководство које ће водити организацију Старе Пазове у наредном периоду. За председника је изабран Станко Царић, а за потпредседника Мирко Ступар. Секретарске послове ће обављати Шимо Домоњи, док ће благајну водити Драган Огњеновски.

Скупштина је пружила садашњем руководству Удружење војних пензионера Србије, с предлогом да оно настави мисију и у наредне четири године.

С. Царић

Скупштина УВП општине Стара Пазова одржана је 17 априла. Том приликом анализиран је рад организације у протеклом четворогодишњем мандату,

проблемима које је наметнула државна администрација. После одлуке Уставног суда и пресуде Управног суда коначно је признато право војним пензионерима на

Обележавање Дана ВС у Бачкој Тополи

УРУЧЕНА ЗАХВАЛНИЦА УДРУЖЕЊА

Укасарни „Бачка“ у Бачкој Тополи 23. априла обележен је Дан Војске Србије. Свечености су присуствовали представници локалне власти Северобачког округа, општине Бачка Топола, ученици основних и средњих школа, представници верских заједница и председник ОпОд

УВПС Бачка Топола.

Председник ОпОд УВПС Имре Шуљок захвалио је припадницима гарнизона на досадашњој сарадњи и уручио захвалницу УВПС ОпОд Бачка Топола команданту јединице.

Припадници те јединице, на основу расподела задатака у санитетском обезбеђењу војних осигураника, воде бригу о око 3.000 војних осигураника. Команда покрива територије општина: Кикинда, Чока, Нови Кнежевац, Сента, Хоргош, Ада, Бачка Топола, Мали Иђош и Суботица.

И. Ш.

Ваздухопловне традиције

ОД ЕСКАДРИЛЕ ДО ПУКА

Уприсуству чланова Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), Музеја ЈРВ и Амбасаде Уједињеног Краљевства у Београду, 22. априла је на гробљу Комонвелта у склопу београдског Новог гробља, обележено седам деценија од формирања Прве ваздухопловне ловачке ескадриле НОВЈ.

Том приликом положени су венци на споменике нашим пилотима који су погинули у борбеним дејствима извршавајући задатке у склопу ове јединице (Фрањо Клуз и Никола Вемић), као и двојици наших пилота из састава Друге ескадриле НОВЈ (Јован Пешић и Руђи Луиђи).

Мајор Александар Андрић из Музеја ЈРВ и Војислав Стојановић, потпредседник УПВЛПС су, у кратком говору, подсетили на херојску епопеју ове јединице и њену улогу у завршним операцијама за ослобођење земље у Другом светском рату.

Прва ескадрила НОВЈ формирана је 22. априла 1944. године на аеродрому Бенина у Либији, на основу договора НКОЈ са савезничком Командом Средоземља, наређењем Команде Медитеранског савезничког ваздухопловства МААФ (Mediterranean Air Force) бр. 6300, од 1. фебруара 1944. као Југословенски сквадрон број 352 (352nd Yugoslav Squadron RAF). Ескадрила је образована по ратној формацији прописаној за покретни ловачко-бомбардерски сквадрон РАФ-а, са два винга од по 8 авиона Спитфајер (Spitfire). Летачко и техничко особље сачињавали су кадрови који су из Југословенског краљевског ратног ваздухопловства прешли у НОВЈ, и кадрови из Прве ваздухопловне базе НОВЈ.

Након обуке ескадрила је пребачена на аеродром Кане на јадранској обали Италије. Први борбени задатак ескадрила је обавила 18. августа 1944. године. Први командант ескадриле био је капетан Милета Протић, политички комесар Фрањо Клуз, командир „А“ флајта - капетан Ратко Јовановић, а командир „Б“ флајта - капетан Аркадије Попов. Кроз ескадрилу је током рата прошло 27 пилота, од којих је 10 погинуло, међу којима и командант ескадриле и оба командира флајтова. Међу погинулима је и капетан Фрањо Клуз, први пилот НОВЈ и народни херој. Прва ескадрила НОВЈ је за петнаест месеци рата извршила 367 ратних задатака са 1210 авиополетања. Ти задаци обухватили су бомбардовања, ловачку заштиту и извиђање. Наши пилоти полетали су са аеродрома Кане, Вис и Земуник. Након завршетка Другог светског рата, 16. маја 1945. године, Прва ескадрила је испирана из састава РАФ-а и 18. маја са Другом ескадрилом формира 1. ловачки пук.

Милан Ракић

Са истурене осматрачнице

ИСТИНА О „НАЈВЕЋИМ“ ПЕНЗИЈАМА

Када се год барата полуистинама и када се упореде неупоредиве категорије, долази се до погрешних закључака. Када се неистина више пута и у различитим медијима понови, у подсвести људи усидри се као нешто што је јасно и познато. Свако накнадно реаговање више нема снагу истине.

Нека средства јавног информисања, укључујући и Јавни сервис, односно РТС, с времена на време објављују податак да су војне пензије највеће у држави Србији. Да је тако – камо среће. Али, кад се тај податак рашчлани и пажљиво проучи испада да је истина сасвим другачија.

Ево о чему се ради и због чега се јавно сти нуди искривљена слика. Још 2004. године држава, односно људи надлежни за регулисање војних пензија, направише грешку. Може се поставити питање да ли је учињена случајно, намерно или из пуког незнања. То је, ипак, мање важно од насталих последица.

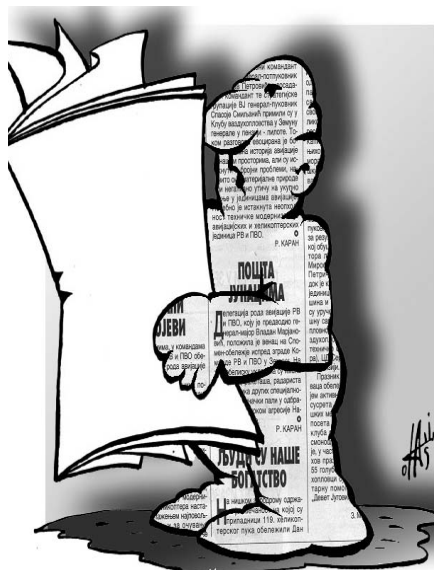
Војни пензионери тужише државу. Судови пресуђују у њихову корист. И, уместо да су на време примили одговарајуће пензије, сад одједном примају и заостатак и камату, која је због дужине минулог времена постала већа од главнице. На тај начин је држава оштећена за више милијарди динара. Јасно је: не кривицом војних пензионера.

Мењали су се министри и владе, али не и већина људи у администрацији. У фебруару 2008. године, вероватно исти они као и 2004. направили су нову грешку, са још штетнијим последицама. Војни пензионери опет потеглоше на хиљаде тужби.

Завади, па владај

Наста нова заврзлама. Време протиче, држава у кризи – пара нема, и тај се проблем опет „турао под тепих“. Е, управо у томе и лежи разлог што се јавно потенцира да су војне пензије највеће. Надлежни, у смислу изреке „Завади, па владај“, настоје да придобију јавност манипулишући том неистином. Тако срочени податак (да су војне пензије највеће) звучи веома иригантан не само у свести људи из осталог миљеа пензионерске популације него и више стотина хиљада запослених који примају минималац, а неки ни то. А шта тек да кажу незапослени!? „Шта још хоће ови са највећим пензијама?“ – логичан је одговор. Не хају надлежни за то што се на тај начин изазива, благо речено, нетрпељивост и завист према војним пензионерима, а посредно и према војној професији.

Али, и судови су у раскораку. Тако жалбе тужитеља стиглоше и до Уставног суда Србије. Тај најмеродавнији орган у области права и правде у два наврата је правно образложио ситуацију у којој су се на-

шли корисници војних пензија. Оштећени су услед непоступања надлежних државних органа, закључио је и нашао да су они по службеној дужности били обавезни да од првог јануара 2008. године повећају припадности војних пензионера, као и другим пензионерима у Србији. Управни суд и поред тога што је обавезан да поштује одлуке Уставног суда покушао је да то избегне у првом кругу.

Неки основни судови су праведно, у складу са законом, пресудили у корист тужитеља. Шта ће даље бити – видећемо. Можда ће надлежни поступити онако како је то рекао један високи званичник из бивше власти: „Ма, то ће да реши биологија...“ Али, ако пресуде ипак буду у корист тужитеља то ће за последицу имати издвајање новца из „танког“ буџета. Намеће се и питање: да ли ће неко за све то бити позван на одговорност кад се „клупко до краја одмота“.

А истина о „највећим“ пензијама је оваква. Напросто је злоупотребљен статистички поступак. Војни пензионери су, онако ђутуре, „супротстављени“ осталима. Да се тај ко се таквим поступком служи потрудио да употреби податке о образовној и квалификационој структури војних и осталих пензионера, схватио би да међу војним пензионерима има 60 одсто људи са високом школском спремом, око 7 посто са вишом и 33 посто са средњом. Ви-

део би, такође, да у Србији високу школску спрема има 6,25 одсто, вишу 4,46 одсто цивилне пензионерске популације, а остали средњу и нижу. Да су и ови подаци објављени уз оно „највеће“ сигурно би на јавност оставили другачији утисак.

Два различита света

Намеће се и питање због чега се војне пензије не упоређују са пензијама истих квалификација у цивилству. Многе категорије запослених у цивилству пензионисане су по посебним републичким и савезним прописима, па имају веће пензије од војних. Подробијим истраживањем нашао би се и податак да међу цивилним пензионерима има више од сто хиљада људи чија је пензија већа од просечних војних. И међу четрдесетак хиљада војних пензионера има инжењера, професора, економиста, лекара, пилота... и доктора наука. Примали су плате према чину и положају. Свима њима је била забрањена свака делатност сем војне. Осим тога, пренебрегнута су и услови за живот и рад професионалних војних лица. Још за време школовања су им ускраћене многе младалачке радости услед строгог интернатског живота. Касније су такође имала разна ограничења.

Подофицирима није било дозвољено склапање брака четири године након завршетка школовања, могла су да путују у земљи само уз објаву, а у иностранство само изузетно уз веома сложену процедуру. Али то је било готово безначајно у односу на одговорност за животе потчињених у често опасним условима извођења борбене обуке. И њихове породице су делиле судбину очева. Честим премештајима деци је поремећено детињство, а супруге су им остале без посла, ако су га уопште и имале... Плата им је била једини извор зараде. Тако је и данас та „највећа“ пензија једини приход у многим породицама пензионера из кога се издржавају незапослене супруге, деца, па понегде и унукад. Додамо ли томе и десетак хиљада несрећника који су, не својом кривицом, премештени у Србију из других република за време распада Југославије и који су остали и без посла и без крова над главом слика ће бити потпунија. Све је то допринело да животни век војних пензионера буде за девет година краћи од цивилних.

Није ми намера да овим написом призовем саосећање јавности према војним пензионерима него да укажем на неправде које им се чине, као и многим хиљадама других људи, услед недовољне стручности или недостатка савести људи који треба да решавају њихове проблеме. Надам се да је последња одлука Уставног суда и пресуда Управног суда у корист тужитеља светло на крају тунела и да правна професија неће дозволити свој нови суноврат. У интересу је државе да поштује властите законе и да се неће и даље брукати усред преговора о приступању Европској унији. Иначе ће се тај спор наћи и пред судом у Стразбуру.

Александар Слобода

Православни народи и Запад

РАДОСТ И НЕКОЛИКО ПИТАЊА

Зар се Србија, коју је Запад разарао три пута у 20. веку, не освешћује, него верује у „евроатлантске интеграције“?

Ових дана, православни људи широм света не могу а да не осете радост због буђења Русије, која је високо подигла заставу хришћанских вредности и позива људе и народе под њу. Ипак: зар је Русији оволико требало да се пробуди, када Запад опет дође до њених граница? Зар је заборавила Русија Наполеона, Кримски рат (када је Запад подржавао Турке), Руско – јапански рат (кад су амерички банкар хушкали Јапан против Русије), вероломни напад Немачке и Аустро-Угарске 1914, бољшевичку револуцију, коју су финансирани из Ситија и са Вол Стрита, Хитлера и његову зликовачку солдатуру, амерички „хладни рат“?

Зар се Србија, коју је Запад разарао три пута у 20. веку, не освешћује, него верује у „евроатлантске интеграције“? Први светски рат су против Србије водили Немци и Аустријанци, Други опет Немци и Аустријанци (а он је донео и крвава бомбардовања англоамеричких „савезника“ 1943. и 1944, чак и на Васкрс, у којима скоро да и нису страдали војници Вермахта, него цивили Београда, Подгорице, Лесковца, Ниша), а 1995. и 1999. Запад је, предвођен Америком, засипао Србе у Босни и Херцеговини и у Србији тонама бомби са осиромашеним ураном...

Зашто крвљу плаћамо своје поверење према Западу?

Мистика и политика

Из перспективе откроења датог човечанству, Црква православна је Нови Израил, који у себе сабира све народе спремне да се Божјем позиву у Христу одазову. Грци, Срби, Бугари, Руси (Мале, Беле и Велике Русије), Грузини, крштени Арапи и Сиријци – један су народ, Народ Божји. Тај народ од Бога има задатак да васкрсење Христово сведочи свим осталим народима на кугли земаљској, добро се чувајући да не изгуби свест о томе на шта је призван. Док год су православни народи и њихови вођи на ове градили свој државни и друштвени живот, дотле их је благодат пратила. Кротошћу Христовом они су побеђивали, а не силом и насиљем. Свети владика Николај Жички је говорио да је то што Русима припада шестина копна на планети Земљи најбољи доказ Христове речи: „Блажени кротки, јер ће наследити земљу“.

Али, пречесто су православни заборављали свој циљ, па су са Истока, од Христа, Сунца Правде, кретали ка тами Запада, клањајући се тамошњим идолима, маскираним у причу о прогресу и цивилизацији. Њихови свец и њихови мудраци су их упозоравали, али много пута упозорења нико није хтео да слуша, па су се заблуде, како видесмо, крвљу плаћале.

Народно искуство

Српски народ је у својој епској поезији оставио стих као вечну опомену: „Латини су старе варалице“. Како каже Душко Бабић: „Српска народна епика у својим затамњеним дубинама носи вековни антагонизам између источног и западног хришћанства. Започео много пре историјског раскола (1054), овај сукоб је био вишеслојан и свеобухватан – обредни, догматски, политички, културолошки. Српски народ је, у целини гледано, у себи увек имао довољно снаге да се одупре тим притисцима“.

И руски народ је, од Средњег века, знао ко су Латини. Када је папа Инокентије 1204. послао своје легате кнезу Роману Галичком, да му нуде краљевску круну и војну помоћ, уз, наравно, потчињавање папи, кнез обнави свој мач и рече незваним гостима: „Има ли папа овакав? Док га носим о појасу, не треба ми мач туђина, по примеру дедова мојих, који су уздигли земљу руску“...

Наравно, када су се у Србији и Русији појавили западни идолопоклоници, отуђеници од народа, ове мудрости су заборављане, и полазило се за лажју.

Српски свец

Давно је Владика Николај истакао да је Западна Европа непријатељ српске слободе, и да су „сви путеви Западне Европе немилост и лаж“. И додавао је: „Србија је сусед Европе, али Србија није Европа. Нека помогне Европи ако хоће и може, али нека се не улева у Европу и не губи у Европи“. Преподобни Јустин Ћелијски је сведочио: „Европска култура је обездуши-

ла човека, механизовала. Она ми личи на чудовишну машину која гута људе и прерађује их у ствари“.

И Владика Николај и Отац Јустин молили су Србе да не иду за људождерском Европом без Христа, коју је Николај звао Белом Демонијом.

Руски свец

И руски свец су опомињали свој народ да не хита Западу. Свети Теофан Затворник је говорио: „Западом нас је Господ кажњавао, и опет ће нас казнити, а нас баш брига. До ушију смо у западном блату, и све нам је потаман. Имамо очи, и не видимо, имамо уши, и не чујемо, нити срцем разумемо. Господе, помилуј нас! Пошаљи светлост Твоју и истину Твоју“. О томе је говорио и Свети Игнатије (Брјанчанинов), најављујући таласе светског постопа са обезбоженог Запада, чији је циљ да „истреби веру у Христа, разруши на земљи Његово Царство, да угуши Његово учење, разори морал, пригуши и уништи савест, да успостави власт свезлобног кнеза овог света“. Оглашавао се и Свети Јован Кронштатски. Звонили су у звона упозорења Оптински старци...

Русија, као ни Србија, није послушала.

Руски мислиоци и Европа

Једна од најумнијих Српкиња 20. века, књижевница Исидора Секулић, постарала се, одмах после Првог светског рата, да приреди и објави књигу руског емигранта, хришћанског философа, касније и свештеника, Василија Зјењковског, „Руски мислиоци Европа“, у којој је он укратко описао однос према Европи који су имали велики руски писци и философи (Гогољ, славијановици, Херцен, Толстој, Достојевски, Фјодоров, Данилевски, Леонтијев, евроазијци). У предговору за ову вредну књижицу, Исидора Секулић каже: „Запад је међутим растао, и испео се на пирамиду еволуције и револуције; а онда му је дошла декаденца. Руска основна мисао, мисао о Богу, нема декаденца. Та мисао обухвата нас данас све.../.../ „Маран атха!“ („Господ ће доћи!“), - поздрављали су се стари Сирци у време право хришћанства. „Маран атха!“ – поздравља руска мисао културу Западне Европе“.

У књижи о којој је реч чује се глас Гогоља, коме је јасно да је и Русија болесна, али Европа још више, „а разлика је у томе што то у Европи нико не види“. Славјанофили су Србима из Москве писали, шездесетих година 19. века: „Не залуђујте се тиме да будете Европљани /.../ Употребљавају ту реч „Европљани“ као згодан мамац за Словене да би их увели у духовно ропство; и, на несрећу, ми се још и сада препуштамо њиховим обманам. /.../ Не ограничавајте своју умну слободу гиздавим псећим огрлицам на којима пише „Европа““.

Херцен, револуционар и противник царске власти, писао је: „Доста смо дуго проучавали црвоточни организам Европе; у свима слојевима, свугде, смо видели прст смрти... Тешко је веровати очима: зар је то она Европа коју смо некада познавали и волели... Европа се приближује страшном катаклизму“.

Толстој је сматрао да Руси немају потребу да се потчињавају „закону цивилизације коме се потчињавају европски народи“. Достојевски, који је тврдио да је њему Европа драга исто као и Русија, није могао а да не каже домаћим „западњацима“: „Да, она се налази уочи пада, ваша Европа, уочи пада општег и на сваком месту. Мравињак, изграђен већ одавно без Христа и без Цркве, који је изгубио и све опште и све апсолутно – тај је мравињак сав поткопан“. Данилевски је био прозорљив: „Мржња према Словенству до таквог је степена помутила свако осећање истине и правде у Европи да Европа не само што је стала затварати очи пред страдањима хришћана под Турцима, који имају несрећу да су Словени и православни, него се чак у њој распламтела љубав за Турке, у којима види једини елеменат спасоносног Истоку саопшти принципе „праве“ европске цивилизације“. Леонтјев је просечног Европејца називао „идеалом и оруђем свеопштег разарања“. Кнез Николај Трубецкој истицао је, обраћајући се интелегенцији незападноевропских нација да „европска култура није ништа апсолутно, није култура целог човечанства, него је само творевина ограничене и извесне етничке групе народа са општом историјом“.

Европа у делиријуму

Приказујући књигу „Руски мислиоци и Европа“ Василија Зјењковског, Свети Јустин Ћелијски пророчки пише, још 1923. године, да „Европа свим струјама свога живота улази у свој Апокалипсис“ и да је „зато у делиријуму, зато из катастрофе улеће у катастрофу. Ставите ли апокалиптичко питање: чиме ће се завршити Европа? – руски мислиоци одговориће: ако Христом не, онда смрћу без васкрсења“.

Дакле, и Руси и Срби су имали довољно упозорења шта их чека на Западу. Оба народа су крвљу плаћали непослушност својим свецима и мудрацима који су их на време опомињали. Дошао је последњи час да усилимо гласове светаца и мудраца. Русија је глас своје савести почела да слуша, и кренула за Христом, Кога је Свети Јустин звао Богом словенских очајника. Хоће ли Србија имати снаге да јој се на путу придружи?

Владимир ДИМИТРИЈЕВИЋ
Извор: Фонд Стратешке Културе

Пише
Мирослав
Лазански

Последица глобализоване балканизације у Европи

ЈАЛТА У СРБИЈИ

Што се више излажемо у свету, то више треба да водимо рачуна о свом идентитету

Треба погледати домаћи филм „Три карте за Холивуд“, па схватити какав је одјек украјинске кризе у Србији. Ко је за Русе, ко за Американце, а ко за ЕУ, обичан свет, па и део наше политичке елите не може без категоричког сврставања на ову или ону страну. Чим изрекнете став према Криму и Украјини аутоматски вам следи каталогизација, одмах вас стављају у ову или ону фиоку. По мени, тежња ка утврђивању политичког идентитета неистомисљеника тоталитарна је неуроza, она се увек формира и учвршћује, па и храни на витаминима мржње. Њој увек недостаје још нешто да би била у потпуности задовољена, она никада није смирена. И у томе се разликује од демократије.

Запад је после 1991. годинама третирао Русију као поражену земљу у хладном рату, сва обећања и договори са том земљом били су изиграни, што је значило да хладни рат против Русије никада и није престао. Али ако то и докажете чиницама, онда сте ви, ипак, противник западне цивилизације. Да ли је западна цивилизација уопште и аналитичка категорија, где она почиње, а где се завршава, је ли то, заправо, једна магловита концепција, ни географска, ни културна, ни верска, ни идеолошка, то вам данас нити један политичар од Триглава до Вардара неће смети да каже. Или неће знати. Односно, од Триглава до Вардара сведоци смо „политичког пропадања“ држава, па и нација, иако је, парадоксално, југословенски распад био мање-више тријумф етничке државе. А парола је била: „Држава или ништа“.

Државни идентитет захтева територију, жеља за територијом је борац за идентитет, заправо, његов наоружани огранак. Ни најизолованијем брђанину руске нације на Криму није било непознато да његов народ има право, као сваки други, да управља собом усаглашавањем идентитета и територије. Да ли би он то заборавио када тамо где живи не би постојао радио или телевизија који објављују емисије на његовом језику с циљем да пробуде његов територијални „либидо“? Цепане државног идентитета бивше СФРЈ, уз то што је изнуђивање националне територије обично било праћено хомогенизацијом на штету мањина, није наишло на неку већу осуду интелектуалне Србије, о другим југорепубликама да и не говорим. Запад је то цепане и подржао, сада су због Крима и Украјине сви одједном забрину-

ти. Територијални интегритет и идентитет СФРЈ, па после и Србије са Косовом, дакле није био важан, али је зато територијални интегритет и идентитет Украјине сада драматично питање. Можда, али то је само последица глобализоване балканизације у Европи, то јест глобализација је подстакла политичку, па и културну фрагментацију: повлачење, отпор, одбрану или инвентивност. Све као последње уточиште у коме може да се афирмише различитост.

Срби, Словенци, Хрвати, Муслимани, Црногорци и Македонци нису више хтели да буду Југословени док је тржиште знатно фаворизовало ову дисперзију. После је све ишло по шаблону, народи се цепају на племена, домаћинства на породице, идеологије на афоризме, а културе на спотове. Једноставно, понудили смо се тржишту на сегменте, а спој нових државних идентитета бивших југорепублика и тржишта функционисао је суптилније него што би се могло веровати. Народи бивше СФРЈ учествовали су у „светском форуму идентитета“, баш као нека музичка група из Сиња или Лесковца, која се инспирише америчким репом у трагању за својим коренима.

Данас је Европа више раскрсница него цивилизација. Управо у том контексту политичка мимикрија званичног Београда о питању кризе око Украјине у овом случају не подразумева и аутоматско прихватање заједничких европских ставова. И то је добро за Србију, јер посредовање је и у политици најкраћи пут ка аутентичности. Србија не сме да дозволи да на свом путу ка ЕУ западне у апсолутни синкретизам „новог доба“, или „новог поретка“, где се аутоматски прихвата сваки ЕУ став без икакве потребе за рационалном контролом. Јер, у светском супермаркету политике, где је понуда – признао то неко или не – све већа, треба да по својој жељи бирамо веровања и вредности. То је право, као што каже Серж Грузински: „Да припадамо већем броју светова у једном животу.“ Што се више излажемо у свету, то више треба да водимо рачуна о свом идентитету. То није нарцисоидност према малим разликама, по Фројду, већ начин да се тотално не изгубимо растрзани између Истока и Запада. Нама сада заиста не треба нека нова Јалта у Србији или око Србије...

Извор: „Политика“

Прилике на Истоку
пре четрнаест година

ОСВАЈАЊЕ ДОЛАРОМ

Русија је изгубила битку у претпољу. Запад, Сједињене Америчке Државе, европска унија и НАТО све ближе су границама Русије. Команда НАТО-а над руским снагама на Косову и Метохији била је и остала одраз руске (не)моћи. у последњих петнаестак година било је веома значајно изразито провокативно потцењивање и тестирање руског стрпљења. Међутим, чини се да се успавани и рањени „медвед“ дигао на ноге.

Да се подсетимо. Информације да је Борис Јељцин изјавио да „не постоји опасност од агресије на Русију“ и да је „Парламентарна скупштина Савеза Белорусије и Русије донела резолуцију о прихватању одлуке СР Југославије да приступи савезу тих држава“ подсећају да је прошло само 65 дана између 16. априла 1999, када се Државна дума Руске Федерације изјаснила за присаједињење Југославије Савезу Русије и Белорусије, и 20. јуна исте године, када је Русија још једном (пот)купљена „гнеђењем“ у групу „Г-8“. Занимљиво је, да је на самиту тзв. светске владе, у Келну, тадашњи председник САД, Бил Клинтон платио још једну ситну цену за паралисање бивше суперсиле – прихватио је идеју о делимичном брисању дуга Савеза Савеза, које је наводно Русија требала да врати Сједињеним Државама. На тај начин су, поново, разбијене илузије свих који су очекивали да су се кремалске дипломате коначно супротставиле војно-политичком монструму, који у облику САД, Европске уније и НАТО-а гazi све пред собом – ширећи се ка истоку.

На самиту контроверзне Г-8 показало се да прозирни политичко-економски принцип „штапа и шаргарепе“ не губи на ефикасности колико год пута се примени, када је у питању Русија. Било је јасно да су Русију, ради даљег исцрпљивања и контроле, укљештили њихови највећи економски непријатељи окупљени у тренутно најмоћнију групу светских земаља.

Правовремено отвореним „шачицама долара“ „западњаци“ су непрестано и упорно плаћали „испирање мозга“ руском народу – да не осети опасност условљену ширењем Запада. Истовремено, на исти начин, САД су успешно контролисале готово све московске дипломатске процесе.

Ширење Запада

Уосталом, Запад се определио за тактику која треба да му омогући „освајање света долларом“, а суштина те тактике је избегавање одлучујуће битке непрестаном контролом моћи потенцијалних непријатеља. Перфидно пробијање ка истоку тзв. квантитативне цивилизације, коју предводе, према схватању Алберта Ајнштајна, декадентне Сједињене Америчке Државе,

ПИШЕ:
Проф. др
СВЕТОЗАР
РАДИШИЋ,
пуковник
у пензији

остварује се у давно планираном и прорачунатом загрљају, наводном сарадњом са свим потенцијалним непријатељима и сталним исцрпљивањем њихове енергије. Због тако успостављене контроле моћи, глобалисти и мегафинансијери из америчке администрације рачунају да ће успети да задрже технолошку предност и створе услове за стабилнију непрестану светску хегемонију.

Очевидно је да реакције великих сила на хегемонистичке испаде Сједињених Држава вашингтонске дипломате неутралишу трчањем државних секретара на релацији Лондон – Париз – Берлин – Москва – Пекинг, где углавном прете и обећавају, и успевају да „куповином кључних људи“ утврде најновије помаке у мондијалистичком освајању. Будући да су амерички економски, политички и војни ривали потпуно проучени, у механизмима „новог светског поретка“, на пример у институтима који раде за Трилатералну комисију, Групу Билдерберга, Ред „Лобања и кости“ и Савет за спољне послове САД, попут „Римског клуба“, није чудно што је Вилијам Коен приликом најављивања стратегије САД до 2015. године (про)рекао да ће будућност Русије зависити, у великој мери, од њене способности да развије привреду, што, пре свега, зависи од стабилних политичких услова:

„Русија је постигла напредак у изградњи нових демократских институција, а Сједињене Државе су уложили огромне напоре, често веома успешне, да са Русијом изграде партнерство на политичком, економском и безбедносном пољу. Споразуми Русије са НАТО помоћи ће њеном интегриса-

њу у већу европску безбедносну архитектуру, а могу и драматично да промене ставове Русије и уобличи другачију безбедносну слику. Војне снаге Русије ће или претрпети знатне промене, укључујући додатно смањење и реорганизацију, или се суочити са процесом прогресивног пропадања. Увођење у производњу знатног броја конвенционалних система оружја зависиће од успешности њеног привредног развоја“. Пошто се „мистер долар“ од 1991. године увукао у све поре руског друштва, било је очевидно да је стање у Русији доскора било под озбиљном и ефикасном контролом вашингтонских званичника.

Срби између чекића и наковња

Можда је најбољи показатељ тадашње руске (не)моћи било понашање кремалске администрације у односу на војно-политичке ситуације на геостратешки веома значајном Балканском полуострву. Чини се да су у неколико наврата руски званичници учествовали у политичким фарсама, која су режиране у Њујорку и Вашингтону, а у крајњем су биле најопасније за будућност Русије. У Босни се то догодило у неколико наврата. Као пример може се навести круг политичког замагљивања у извођењу проамеричке руске администрације који се догодио у вези са притиском на Србе да безусловно потпишу мировни план Контакт-групе. Наиме, непосредно после претњи из Вашингтона и Анкаре, након што су Срби оштро упозорени да морају да прихвате план, јавили су се представници руске администрације. Тада је Андреј Козирев после дужег времена рекао нешто, и то веома важно, у прилог Срба, а то је да Срби у Босни имају право на независну државу и да су Срби испољили „леgitимну жељу“ да буду обавештени. Срби су били срећни због помака ка истини.

Међутим, били су још једном обманути. Лист „Известија“ је пренео упозорење, опонашајући „Њујорк тајмс“, да је „увијеност“ тадашњег српског одговора била срачуната на то да изазове раздор у „јединственом фронту великих држава“. Амерички ђак, превежани и прилагодљиви дипломата, Виталиј Чуркин, заступао је познате ставове Ворена Кристофера и захтевао да Срби одговоре позитивно и безусловно прихвате план. Српски проблем и српско распеће повећавали су Русији који су „навијали за Србе“. Тако је Павел Граčov храбрио Србе да истрају, тврдећи да им Русија неће окренути леђа. Наoko контрадикторне изјаве биле би чудне, будући да потичу из администрације чувене по томе да се у њој ништа не догађа случајно и стихијно, да се то већ неколико пута од почетка рата није поновило.

Занимљиво је да су сваку кампању претњи Србима бомбардовањем пропратили упозорењима да Запад и НАТО немају разлога за тај „опасан чин“, а после бомбардовања испостављало се да је оно остварено уз сагласност московских дипломата – што ниједном није демантовано. Ипак, тачку на „и“ руске дипломате ставиле су пред највећи прогон Срба у историји и највеће НАТО бомбардовање Срба у Босни, када је НАТО неутралисао војну моћ српских снага дејством по животну важној инфраструктури Републике Српске. Сједињене Државе су саучествовале у

Русија је другачија била деведесетих година минулог века

Историја ће са потребне временске дистанце оценили време Горбачова и Јељцина

прогону Срба из Хрватске, а Атлантска алијанса је решила рат приморавањем Срба да потпишу у Дејтону план контакт – групе и прихвате необичну, скоро неодрживу државу. Реч је о окупираној Републици Српској, чије су границе војно неодбрањиве, у случају напада неке од западних коалиција. Русија је (не)одлучивањем у периоду од 1991. до 2005. године, постала одговорна за постојеће стање на целом Балканском полуострву, а посебно у Србији, Републици Српској, Црној Гори, Македонији и на Косову и Метохији. Предала је Србе на милост и немилост Запада, Ватикана и исламског света. Постала је одговорна практично за све што се догађа на српским просторима.

Кадија те тужи, кадија ти суди

Оправдање из Москве за историјски прогон и погром Срба у августу 1995. године није могло да буде наивније: нису позвани на састанак Контакт-групе 1. августа 1995, па нису учествовали у креирању планова Запада. После операције „Одлучан одговор“ (на шта су то одговарали још се не зна), у којој су авиони НАТО-а изручили на Републику Српску више од пет хиљада тона убојних средстава, извели 3.300 авио полетања, а 863 пута гађали српске цивилне и војне објекте, Министарство одбране Руске Федерације одлучило је да обустави припреме за руско-америчке маневре „због бомбардовања Срба“. Као да су се дурили, а били потпуно немоћни руски државници. Нажалост, слични војно-политички трикови у вези с осудом бомбардовања, упозорењима Западу

и НАТО-у, маневрима руских војних снага и њиховом заштитом Срба, догодили су се и за време агресије на СР Југославију. Руске дипломате нису ставиле ниједан вето на одлуке и резолуције у Савету безбедности не би ли спречили ширење Запада, нити су учиниле било што делотворније да спрече америчку илуминатску администрацију и њене међународне инструменте да заобилазе Савет безбедности и посебно Генералну скупштину Уједињених нација. Можда је највећи српски проблем, који још траје, што Руси нису учинили довољно да се истином коју добро знају изборе у вези са суђењима Србима. Посматрају западни свет како убија српске патриоте, који су одбраном Србије

бранили и Русију у претпољу званом Балкан. Посматрају планетарну фарсу под насловом „кадија те тужи кадија ти суди“ (НАТО агресор суди Војсци Југославије, коју је напао са безбедне дистанце) као да не схватају да је омча намакнута Србима иста она која се стеже око руског врата.

Када би заборавили догађаје из октобра 1993. године (гранатирање Белог дома, Јељциново „упрезање“ Државне думе и останак на власти гарнитуре купљене „за шаку долара“, која је и тада отворено добијала дневне инструкције из Беле куће), све наведене „политичке фарсе“ остале би неразјашњене. Занимљиво је да је Бил Клинтон 3. октобра 1993. године изјавио да САД одлучно подржавају Бориса Јељцина и нагласио да су за изазивање насиља искључиво криви Александар Руцкој и Руслан Хазбулатов, те да су дан касније они ухапшени.

Непрекидно уситњавање српског простора

Вероватно не би постојале приче о Русији као следећој жртви, због ширења Запада и Сједињених Држава на исток, да свет не зна за амерички хегемонистички концепт, који њихови званичници отворено заговарају и да, истовремено, нескривено и свестрано не руше постојећи светски поредак. Довољно су садржајне и јасне поруке Медлин Олбрајт, објављене 11. марта 1998. године у „Тајмсу“, да САД више не признају поглавље о суверенитету држава и Весли Кларка да су „версајски принципи из 1918. године превазиђени“.

О новом поретку и границама говорио је

и француски председник Жак Ширак, после разговора са Хавијером Соланом у септембру 1996. када је изјавио да треба заувек избрисати Јалту и више не стварати нове линије у Босни и Херцеговини. Према истој идеји, на конференцији о безбедности и сарадњи, одржаној почетком фебруара 1995, у Минхену, одлучено је да НАТО мора имати несметану слободу приликом будућих интервенција, а да се у евентуалне интервенције на копну морају укључити и америчке трупе. Готово незапажена била је након тога реакција Генералне Селезњова, председника Државне думе, да је Русија против иницијативе да ОЕБС појача своју „контролну улогу“, да има право да позива НАТО у помоћ да „војним снагама успоставља поредак“ у одређеним земљама и регионима, и да према прозваним земљама самостално примењује санкције. После агресије САД и њених сателита на СРЈ, у којој су употребљене НАТО снаге за „наметање мира“, очевидно је било да се НАТО а и цео Запад прошарио, управо на начин који је отворено најављивао. Савезна Република Југославија је окупирана, а потом још једном разбијена, уз помоћ америчких марионета. И даље се ради на уситњавању српских простора и српског националног бића.

САД „прекриле“ Балканско полуострво

Уосталом, нови светски поредак не жели само Американци. Не треба заборавити исламски фундаментализам који такође на својеврстан начин осваја свет. Наиме, познато је да је Неуметин Ербакан предложио нову Јалту где би најбогатије земље запада (група Г-8) и исламске земље (група Д-8) утврдиле нови светски поредак, „пошто се“, према схватању турског званичника, „систем који су трасирали Черчил, Рузвелт и Стаљин већ потрошио“.

С друге стране, с обзиром на убрзавање тзв. историјског времена, вероватно ће се веома брзо показати, да су идеје које су заговарали Виталиј Григорјевич Калашников и Сергеј Иванович Ребров, у вези са распоредом ПВО система С-300 и БУК, могле у доброј мери да спасу Исток од пошлости која, све је јасније, следи услед даљег ширења НАТО-а.

Руси би морали добро да проуче Њукомбов парадокс и да схвате да су изабрали кутију у којој нема сигурне будућности. Јер, док су се у Кремљу снебивали око евентуалне помоћи Србима, американизовани Савет безбедности помогао је НАТО-у да заповедне Косово и Метохију као кључну геостратешку тачку Балкана. Атлантска алијанса успела је, после свега што је већ „освојила“, да „покрије“ Балкан у целости, чиме су Сједињене Америчке Државе створиле предуслове за: 1) контролисано ширење конкурентске Европске уније; 2) надзирање медитеранског ривалства Грчке и Турске; 3) надгледање блискоисточног американизованог жаришта; 4) контролу и усмеравање доскора шњег највећег непријатеља – Русије; и 5) боље него до сада, с Балкана, настоје да надгледају Арапе, које су кобно завадили управо њујоршки, вашингтонски, страсбурски и бриселски „мудраци“.

Деценија и по од бомбардовања НАТО-а Србије

КАСЕТНЕ БОМБЕ ЈОШ ПРЕТЕ

За време бомбардовања Србије 1999. године и употребе конвенционалних бомби, снаге НАТО пакта употребиле су и касетне бомбе. Оне нису пуњене осиромашеним уранијумом, али према међународним конвенцијама забрањене су у ратовима.

Касетне бомбе, нарочито оне које нису експлодирале, представљају сталну опасност по људе у наредних 100 година.

Француски генерал Пјер Мари Галоа, иначе велики пријатељ српског народа, говорећи о употреби касетних бомби на Србију, рекао је:

- Било је то испробавање новог оружја за масовно уништавање људи у ратовима. Њихова употреба у агресији НАТО-а, оставиће трајне последице на српски народ, а. нарочито у Нишком и Пчињском региону.

Како каже Галоа, бомбардовање је извршено са 112 удара из ваздушног простора, где је из контејнера бачено је од 15 до 20 тона бомби са осиромашеним уранијумом. Бомбардовање у наведеним регионима има за последицу да велики број грађана болује од карцинома.

Нажалост, иако је од агресије НАТО-а прошло 15 година, на територији Србије се налази око 2000 неексплодираних касетних бомби, нарочито на територији Пчињског региона. За њихово уништење потребна су велика новчана средства.

Међутим, наша држава још увек није потписала Конвенцију из Осла која предвиђа забрану употребе касетних бомби у ратовима.

Представник коалиције за забрану тог опасног оружја из Норвешке Томс Неш, истиче да је 2007. године у Београду одржана једна од највећих конференција земаља у свету и да је Србија била иницијатор за забрану употребе касетних бомби у ратовима, а да је Влада Србије потом одустала од потписивања Конвенције.

Ако би потписала, како каже Неш, Србија као жртва агресије НАТО-а и бомбардовања касетним бомбама, могла би да конкурише за добијање финансијске помоћи за њихово уништавање, као и за помоћ жртвама.

Каква је опасност од касетних бомби грађани Ниша. су осетили у мају 1999. године, када је бомбардована улица Љубе Ненадовића, где је у једном трену изгорело више од 10 моторних возила. То приликом је гађана и патологија у Клиничком центру.

Седмог маја 1999. године, касетним бомбама је гађана и Шуматовачка улица у Нишу. Том приликом, у седмом месу трудноће, смртно је страдала студенткиња медицине Љиљана Илић.

Р. Бабић

Из УВП у Чачку

ДОБРА ДЕЛА СЕ ПАМТЕ

У Чачку је обележена годишњица од агресије НАТО-а на СРЈ. На споменик жртава од 1991 – 1999. године венце су положили градоначелник Војислав Илић, председник Скупштине Града Вељко Неговановић, председник Удружења ратних војних инвалида Никола Давидовић, начелник Моравичког округа Дарко Домановић, представници Војске Србије потпуковник Драгослав Радовановић, представници ПУ мајор Кривошеја Кривошеја, представници СУБНОР-а Пантелија Васовић, члан Удружења за неговање традиције од 1912-1918. године Драган Вељовић, а у име

градске Организације УВП и ОРВС Ђуро Јовановић и Божидар Симоновић,

Градоначелник Чачка Војислав Илић је између осталог рекао: „Овај град и Моравички округ су претрпели велика разарања, будући да су на ово подручје лансирана 273 пројектила, многи од њих и на цивилне објекте. Изгубили смо шест суграђана, а десетине њих је рањено. Гађане су фабрике Слобода, ТРЗ, Цер, Механизација, Хидроградња, Нафтагас и 1. октобар. Оштећено је око 3000 објеката, последице су несагледиве, штета се може сабирати, али не и људске жртве“.

У том рату је учествовао читав народ. Србија никада неће заборавити хероизам браниоца мостова, фабрика, тргова, градова, државе и народа. Од 78 дана агресије, Чачак је био 28 дана под бомбама НАТО-а.

И. Михајловски

Макетари на Априлском купу

ХЕРОЈИМА У ЧАСТ

У великој сали Команде В и ПВО у Земуну, доделом медаља, диплома и пехара, 5. априла завршен је Априлски куп, традиционална макетарска манифестација која окупља љубитеље тог хобија из земље и окружења.

Овогодишњи Априлски куп био је посвећен припадницима нашег ваздухопловства који су херојски пружили отпор у априлском рату 1941. године и у току агресије НАТО-а на нашу земљу 1999. године. Званичан назив такмичења је био Херојима у част. Макете летелица биле су десет дана доступне заинтересованима у галерији Икар.

И Удружење пензионисаних војних летача и падобранаца Србије је дало допринос овој

манифестацији постављањем изложбе Сећање на ваздухопловне жртве, као и доделом пет спомен-диплома у пет специјалних категорија. Тако је представник Удружења Војислав Стојановић доделио спомен-дипломе које носе имена потпуковника Миодрага Костића, команданта шестог ловачког пука, односно мајора Милете Протића, команданта прве ескадриле НОВЈ.

Спомен диплому која носи име наредника Михаила Петровића, победнику је доделио праунук првог српског војног pilota, а диплому са именом мајора Зорана Радосављевића - сестра храброг pilota који је изгубио живот 1999. године. Признање које носи име пуковника Миленка Павловића, победнику у тој категорији је доделио син команданта 204. ловачког пука, који је изгубио живот у неравноправној ваздушној борби током агресије НАТО-а на нашу земљу.

М. Ракић

Макетама су се дивили многобројни посетиоци изложбе

Из УВП у Зајечару

ПОШТА ПОГИНУЛИМА

У организација УВП у Зајечару 15-годишњица од агресије НАТО-а на СРЈ обележена је полагањем венца на споменик палим борцима и невиним страдалим жртвама на спомен-обележје испред ЦМО.

Минут ћутања и речи славе нису могле да одагнају тугу са лица чланова породица погинулих припадника наше војске и полиције. Ти наши јунаци уградили су своје животе за боље сутра.

Споменик је израђен уз помоћ СУБНОР-а Зајечар и МУП-а Србије. Венце је положило више делегација, а у име УВП Љубомир Рељановић, Жељко Будимски и Раде Јовановић.

Градску управу приликом одавања поште погинулима предводио је заменик градоначелника, а СУБНОР Драгољуб Николић. Венце су положили и делегације ратних војних инвалида и резервних војних старешина.

Венце и цвеће положили су и чланови породица погинулих припадника ВС, МО и МУП-а Србије.

Ж. Будимски

Подсећање на Шести ловачки пук

ПИЛОТИМА У СЛАВУ

На потесу између Шајкаша и Вилова, на месту где се 6. априла 1941. године одиграла драма у ваздуху и где су похрањени посмртни остаци наших летача из Шестог ловачког пука и Једанаесте групе за даљње извиђање, на сам дан догађаја, одржана је комеморативна свечаност.

Крај монументалног споменика, реновиран средствима СО Тител, окупили су се представници Удружења ваздухопловаца Војводине, СУБНОР-а, СО Тител, Удружења резервних војних старешина, Удружења пензионисаних војних летача и падобранаца Србије (УПВЛПС), Покрајинског сектора за ванредне ситуације, 240. самоходног ракетног пука В и ПВО ВС, ђаци основних школа, грађани и чланови аеро-клубова из Новог Сада.

Присутнима су се обратили Драган Божић, председник СО Тител, Славољуб Михаиловић из асоцијације пензионисаних летача Војводине и Војислав Стојановић из УПВЛПС, који је подсетио на жртву наших pilota у Априлском рату и на pilote чији се посмртни остаци налазе на том месту. Након полагања венаца и краћег културно-уметничког програма који су извели основци из села Вилово, дружење је настављено у просторијама Дома културе у Вилуво.

Милан Ракић, секретар УПВЛПС

Сећање на време агресије
СВИ КАО ЈЕДАН

Био је 24. март 1999. године. Предвечер је тихо, мирно није ништа посебно наговештавало.

Сточари су збрињавали стада, мајке готовиле вечеру за нејач и припремале их за починак. Безбрижна омладина спрема се за вечерњу шетњу, а ђедови завршавали лулу дувана и припремали успаванке својим унуцима.

Никаких знакова о злочицима, нити објаве рата како је регулисано ратном конвенцијом која важи за све осим за злочинце НАТО-а и њиховог вођу преко Атлантика.

Војни обавештајци савјесно су радили свој посао и имали дојаву, па је командантима издато наређење да напусте касарне и са јединицама посједну мобилизацијска зборишта.

Као официр за морал био сам у 326. артиљеријско-ракетној бригади у Даниловграду, која је била посебно одабрани циљ. Хтели су да је онеспособе за борбена дејства у одбрани отаџбине.

Око 20 часова авиони НАТО-а кренули су са смртоносним теретом из Авијана на СРЈ. Изнеадно, мучки, лишени сваког људског морала и војничких вриједности.

Први напад извршен јена касарну „Милош Шарановић“ у Даниловграду. Двије металне грдосије у ниском лету истовариле су

разорне бомбе на хангар у којем су дан раније била смештена артиљеријска оруђа. Следили дуги напад и бомбе сију у селу Грлић и око складишта муниције на Тарашу.

У касарни је било само неколико војника: стражар у команди, пожарни код хангара ракетне технике и два војника која су им носила вечеру.

Стравичан рушилачки напад, ужасан приказ и прва жртва. Гине Саша Стојић, син Милене и Душана Стајића из Београда, покосише га у цвијету младости. Војници Иван Џолић и Ђорђе Галетин тешко су рањени.

Деветнаест силеција НАТО-а настављају са сијањем ракета, разорних касетних бомби и муниције са осиромашеним уранијумом. Настављају напад на аеродром у Голубовцима, Лиштици, у рејону око Кумбора и преносе напад на Србију. Руше касарне, аеродроме, мостове, школе, вртиће, радиорељејна чворишта, возове, болнице. Графитним бомбама гађају далеководе и трафостанице. Убијају жену, дјецу, старце, злочин какав до тада ратна историја није забиљежила.

Житељи Даниловграда и припадници бригаде испојили су војничку вјештину, храброст и одлучност у неравноправној борби са псима рата,

На мобилизацијско збориште пристизали су војни обвезници, није било неодржаних, сви су стали у строј јединице и латили оруђа.

Становници Даниловграда, Никшића, Подгорице помажу мобилизацију бригаде.

Када се стихија поигра животима
ЉУДИ ДОБРЕ ВОЉЕ

Пре извесног времена, пред само јутро, дотрајале електричне инсталације у стану Милене Вранеш букнуле су у пожар. Била је то ставична слика.

Око пет часова изјутра кренула сам према купатилу, али су ме запахнули дим и јара. Инстинктивно сам јурнула према излазним вратима, а у ходнику сам већ затекла комшије. Убрзо су стигли и ватрогасци који су пожар угасили веома професионално, прича нам Милена.

У пожару је изгорела комплетна кухиња са свим уређајима, намештај у ходнику, прозори и врата. И малтер је отпао са зидова. Ходник зграде потпуно загарављен. Речју, суморна слика.

Тих дана су ми највише помогле комшије. Док је трајала грађевинска обнова стана, петнаестак дана сам окружена пажњом становала код комшинице Милојке Јовановић, прича нам Милена.

Када се о томе сазнало у Општинском одбору УВПС Раковица председник Милорад Колашинац учинио је све да помогне Милени која је корисник војне пензије и члан Удружења. Алармирао је Милорад и Главни одбор УВПС. Људи су брзо реаговали, као и у свим ранијим сличним случајевима.

Главни одбор УВП донео је, потом, одлуку да се из средстава намењених за солидарну и хуманитарну помоћ издвоји новац којим је Милена Вранеш потом купила електрични шпорет.

Када год укључим шпорет сетим се дивних људи из Удружења који су ми помогли да станем на ноге. Дугујем им велику захвалност, испричала је за „Војни Ветеран“ Милена.

3. Пешић

Пристижу добровољци са виљушкарима за утовар артиљеријске муниције, шаљу камионе за муницију. Сви нуде помоћ.

Маскирним покретом бригада напушта мобилизацијско збориште и посједа рејон размештаја.

Из рејона размештаја јединице бригаде упућиване су као артиљеријска подршка пјешадијских јединица које су браниле продор непријатеља из Албаније. Неке јединице су биле у резерви за ангажовање у борби на другим правцима.

Киша, хладно, услови тешки за обуку и рад, али народ помаже своју војску.

За помоћ мобилизацији пријавило се на стотине добровољаца, међу којима и велики број жена. Десет власника уступило је своје камионе бесплатно до краја рата, 61 домаћин је донео кључеве куће или викендице за смјештај бораца бригаде.

Да не оде у заборав, пуковник и вајар Мојсије Јањушевић урадио је идејно решење по којем је подигнут споменик у касарни „Милован Шарановић“. На њему су исписана имена бораца који су у одбрани домовине дали своје животе.

Племенити Даниловграђани и њихов Патриотски савез учествовао је у подизању споменика војнику Саше Стајићу и били на откривању у Београду.

Нека та два и остали споменици жртвама агресије уче млада покољења како се бори за слободу.

Радивоје Здравковић, официр за морал 326. бригаде

150 година од смрти Вука Стефановића Караџића

РЕФОРМАТОРУ У ЧАСТ

Уместо дотадашњег „славено-србског“, увео је у њега, уз огромне напоре и отпоре – живи говорни језик, саобразивши му и азбуку до савршенства. Избацио је двадесетак непотребних слова, а уврстио шест неопходних знакова.

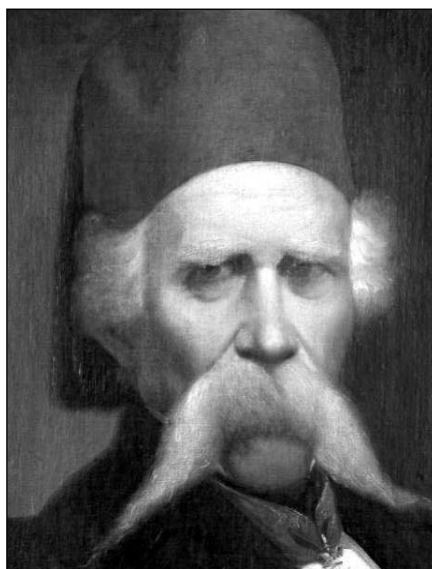
Готово сви народи имају своје великане и препородитеље, али мало који има реформатора као што је Вук, толико утемељеног у националну културу. Од чобанина и самоуког младића, до почасног доктора Јенског универзитета и вишечланог академика, до оца српске књижевности с двадесетак диплома разних научних друштава, с три златне медаље и четири ордена, с личном библиотеком, једном од највећих код Срба у то доба, од устаничког борца у чети хајдука Ђорђа Ђурчије до највећег бунтовника у нашој културној историји и предводника полувековног „рата за српски језик и правопис“ – то је животни пут Вуков, узвишен и тежак, трновит и победоносан.

По свом огромном утицају, Вук је без премца у српској културној историји. Тај даровити самоуки човек зором је „прву бразду“ у многим подручјима српске културе. Даровао је прву „збирку наших народних песама“, „прву граматику српског језика“, први „речник“, први „српски „буквар“. У њему је устаничка Србија добила првог историографа, а етнографија свог родоначелника. Међутим, ни то није све. Вук је један од зачетника или приложника још неких наука код нас: географије, мелологије (бележење народних мелодија), прозодије (правила о дужини и краткоћи слогова), дијалектологије. Својим записима бугарских, македонских, албанских и неких румунских народних песама, сврстао се међу прваке њихових фолклористичких истраживања.

Име на основу народном веровања

У миграционој пометњи и сеобама у нашим несрећним приликама, Вукови преци пошли су са свога огњишта у Васојевићима, из Лопата крај Лијеве Ријеке и преко Зете и никшићке Жупе, зауставили у Петњици у Дробњаку. За време „Млатишумине буне“ (око 1737), један из братства Караџића, Јоксим Бандула, одселио се у Подриње, у Тршић, тада опустео од куге. Јоксимов син Стефан, са Јегдом, на Митровдан, 8. новембра 1787, после петоро помрле деце, добио је сина Вука. Име му нису дали ни по празнику, ни по претку, како су обичаји налагали, већ по веровању да „вештице не иду на вукове“.

По природи жгољав, али веома бистар, чувајући овце, срицао је слова из неког московског буквара. У Лозници је почео похађати приватну школу, али га је епидемија ку-

Реформатор језика и неуморни сакупљач народног писаног и усменог стваралаштва: Вук Караџић

ге из ње отерала. Школовање је наставио у манастиру Троноши, Сремским Карловцима и београдској Великој школи, где се сreo са својим великим учитељем Доситејем Обрадовићем. Вук, незнани јак, а Доситеј велико име у смирају живота.

Писмен у неписменој Србији, Вук је одскакао од своје генерације. Читао је „писаније“ Вићентија Ракића, тумачио празнике из календара, „тефтерио“ агама који су долазили за разне дажбине. А онда, уместо с оружјем, с пером је отишао међу Карађорђево устанике. Преко хајдучког харамбаше Ђорђа Ђурчије, доспео је у штаб војводе Јакова Ненадовића, а потом у тадашње највише устаничко тело – Правитељствујушчи совјет. Устаничку каријеру завршио је у Неготинској крајини као царински старешина, а онда као судија и управитељ радио у Белој Паланци. У том крају се зближио с познатим војводом Хајдук Вељком, кога је касније веома сликовито, искрено и топло овековечио. По налогу Карађорђа, Вук је обављао и неке дипломатске мисије, од којих је најпознатија она код Мула-паше. Због повреде чашице у левом колену (1810), нога му је остала згрчена, па је упамћен и по штули (штаки) коју је носио.

У јесен 1813, пред снажним походом турских снага, Вук је са огромном личном архивом прешао у Омољницу код Панчева.

У пртљагу је било и нешто из устаничке преписке, која ће бити „клица“ његовог будућег архива, што ће за пола века нарасти на неколико хиљада разних докумената. Из Омољнице је наставио пут за Беч, не би ли „барем од све муке немески научио“. У Бечу је за „Новине српске“ написао „новогодишњу честитку“ Карађорђу, где је неслуго устаничких старешина означио као један од главних разлога слома Устанка. Текст није објављен, али је довео до личног познанства хромог и најобразованијег српског избеглице и Јернеја Копитара, који је Вуку „програмирао књижевни пут“ и много му помогао. Копитар је Вука подстицао да објави народне песме и напише граматику српског језика. Тако је Вук, од своје скромне уштеде, објавио прву „Пјеснарицу“ од стотинак лирских и епских песама, а онда о трошку једног избеглог добровољца објавио граматику „простонародног“ српског језика „Писменицу“, а четири године касније (1818) и „Српски рјечник“. У њему је Вук раскрстио с колебљивошћу по питању језика и правописа.

„Клица“ будућег архива

Често путујући, Вук је обишао скоро све крајеве словенског југа – Срем, Србију, Црну Гору, Далмацију, Хрватску, а са „раном у срцу отићи ће у гроб што није походио Босну и Херцеговину“. Уз дозволу бечких власти, венчао се са Аном Краус (1818), а кумовао му је Јернеј Копитар. Иако је више од трећине брачног живота провео изван породице, с Аном је изродио тринаесторо деце. Но, ни ту није имао среће. Деца су му прерано умрала од туберкулозе. У животу су остали само кћи Мина и син Димитрије. Мушка деца су крштанава по православним, а женска по католичким обичајима.

Године 1818, Вук је стигао у Русију како би, попут многих избеглица, добио какву-такву пензију. У граду на Неву дочекал је с почастима. Ту је склопио уговоре за превожњење „Новог завјета“ и за истраживање старина. Санктпетербуршко друштво љубитеља руске књижевности изабрало га је за дописног члана (1819). Било му је то прво признање таквог ранга. Тек 26. јула 1826, указом цара Николаја, Вук је добио дуго чекану пензију за „допринос словенској филологији“.

Средином 1820, Вук је дошао у Србију кнеза Милоша. Сем жеље за сталним запослењем, намеравао је да описмени српског кнеза и његове доглавнике. Пошто га примитивна кнежева околина није ни схватила ни прихватила, веома увређен и озлојеђен, напустио је Србију и кренуо у Немачку. Тамо је објавио три књиге народних песама и „Огледе св. писма“, посетио великог Гетеа. А онда, 23. септембра 1823, у „знак учености и угледа у јавности“, додељено му је звање почасног доктора Јенског универзитета, а пет месеци касније изабран је за дописног члана Тириншко-саксонског друштва за изучавање старина.

Писмо кнезу Милошу

Напокон, на позив кнеза Милоша, кога је 1828. прославио својом познатом књигом, Вук је стигао у Крагујевац. Постао је чиновник „књажевства“: прво члан Суда и председник Законодателне комисије, а он-

Родну Кућу Вука Караџића у тршићу готово свакодневно походе млади

да, у Београду, „Президент славнога Магистрата Нахије и вароши београдске“. У тој средини, спознао је и „наличије негдашњег борца и војводе Милоша“. По напуштању Србије, отпочео је да бележи утиске о приликама у њој („Особита грађа“). Кнезу Милошу послао је познато „Априлско писмо“ (1832), указујући му на његове слабости и „пролазност славе“. Сем осталог, Вук пише: „Данас у Србији правитељства ... нема никаквога, него сте цело правитељство ви сами. Када сте ви у Крагујевцу, и правитељство је у Крагујевцу, кад сте ви у Пожаревцу, и оно је у Пожаревцу, кад сте ви у Топчидеру, и оно је у Топчидеру, кад сте ви на путу, и оно је на путу, а да ви сутра... умрете, умрло би и правитељство...“. По обичају, кнез је испосовао Вука, запретио му да ће га лишити руске пензије и забранио употребу његовог правописа у основаној српској типографији. Три године касније, после Милетине буне, када су се обистиниле Вукове оцене, кнез му је доделио дуго очекивану пензију.

Опробао се и као историчар

Реформаторско Вуково дело има револуционарни карактер. Не ослањајући се много на оно што је било пре њега, Вук је зидао темеље не само у књижевности и језику, већ и у другим гранама културе. Наравно, за Србе је најважнији његов реформаторски рад. Чудесном снагом водио је педесетогодишњу борбу, одважан и упоран до краја. Његове реформе прихватају српске најумније главе: у књижевности Бранко Радичевић, а у науци о језику Ђура Даничић. Својом збирком „Песме“, Бранко „војује“ за Вукове мисли. Те 1847, Његош издаје свој „Горски вијенац“, а Вук превод „Новог заједња“, симболично оглашавајући победу народног језика. Даничић је „Ратом за српски језик и правопис“ научно потврдио Вукове захтеве. На Вукову иницијативу, крајем марта 1850, одржан је скуп осморице људи од пера: петорице Хрвата, двојице Срба и Словенца Миклошича. Тада је усвојен „Књижевни договор“ о јединственом књижевном језику на темељу ијекавског наречја, за који је Вук сачинио „Главна правила за јужно наречје“.

Књижевни рад Вук је започео и завршио збиркама народних песама 1814. и 1862.

године. Како сам каже, то му је био „најдражи посао“. За романтичарски склопу Европу, Вукове песме биле су право откровење. Како је писао Копитар, „таквих песама ниједан народ нема, нити је имао“. Слично је говорио и Ј. Грим, који је истицао: „Не бих знао који би народ могао показати такво благо љубавних песама, осим свете Соломонове Песме над песмама“. Томе је, без сумње, допринео Вук. Песме је на време бележио и зналачки представљао читаоцима.

У мноштву „народности“, које је Вук сабрао, нашло се и 6.379 објављених пословица, умних примера вековног искуства „народне философије“. Књигама „Ковчежић“ (1849) и посмртно издатим „Животом и обичајима народа српскога“ (1867), Вук је зачетник и наше етнолошке науке. Подарио је јавности ново издање „Рјечника“ (1852), са двадесетак хиљада речи богатије.

Вук је познат и као историчар. Његови радови о два српска устанка и историји Србије у доба Милоша Обреновића, чине драгоцен извор за новију историју српског народа. У делу „Правитељствујушчи совјет сербски“, сматра да је „раздор међу устаничким старешинама један од узрока слома Првог устанка“. Уз биографију кнеза Милоша (1828), објавио је петнаестак животописа знаменитих устаника и педесетак „жистија“ осталих савременика. С веродостојношћу учесника, а одговорношћу историчара, овековечио је једно бурно доба.

Посматран у целини, најважнији је Вуков реформаторски рад. Уместо дотадашњег „славено-српског“, увео је у њега, уз огромне напоре и отпоре – живи говорни језик, саобразивши му и азбуку до савршенства. Избацио је двадесетак непотребних слова, а уврстио шест неопходних знакова. С правописом је ишло знатно теже. Своју коначну победу Вук није ни доживео. Званично, правопис је уведен тек 1868. године. У њега је Вук унео разуман склад између гласовног и словног система, према правилу: „Пиши као што говориш и читај како је написано“.

Најгладнији и најплоднији писац

Оскудица је непрекидно пратила Вуков живот. По речима Ива Андрића, он је „најгладнији и најплоднији наш писац“. Преко-

ревао је савременике за „срамоту“ што у таквој оскудици живи. Вапио је за помоћ, продавао и залагао ствари, чак и медаље, задуживао се. У дугу је и умро. Од пописа и продаје имовине породицу му је спасао цар Франц Јозеф. Живот су му загорчавале и клевете. У Бечу су неки сматрали да је „руски или кнез-Милошев агент“, отуживали да књижевним радом „буни Србе против Турака“, да „припрема устанак у Срему“. Руси су му, пак, приговарали да је „аустријски шпијун“, да ради у „корист католицизма“.

Болести и породичне несреће, пратиле су га до смрти. Као веома тежак реуматичар, како су се с њим шалили неки његови пријатељи, „више се бојао промаје, него свемоћног митрополита карловачког“. Због тога је скоро увек носио фес на глави. Од тринаесторо деце, само га је двоје надживело. С болном помиреношћу с том истином, рекао је једном свом пријатељу: „Чини ми се да ће најпосле моја деца остати само моји књижевни послови“. Одолео је свему томе.

Вукова дела сведоче о једној изузетној појави, па га можемо сматрати најзначајнијом личношћу српске новије културе. Вожд Карађорђе је носио ослободилачког, кнез Милош социјалног, а Вук Караџић културног развоја Српске револуције. Као носиоца културног препорода, по многим, он је „трећи вожд“ српског народа.

Током 60-их година, Вук је трипут ишао у Црну Гору. Зимом, мимо обичаја, носио је поруку кнеза Михаила црногорском књазу, о заједничкој борби против Турака. С таквом мисијом је у сагласју и његова последња књига, песме из Првог српског устанка и црногорских бојева. Тада га је црногорски књаз одликовао Орденом за независност Црне Горе. На последњем путовању у јесен 1863, није се ни пео уз црторске стране.

Три стамена стуба

На Митровдан 1863, посетило га је педесетак јужнословенских ђака у Бечу, да би му честитали 76. рођендан и 50. годишњицу књижевног рада. Три месеца касније, 7. фебруара 1864, умро је у Бечу од упале плућа. Испраћен мноштвом омладине, сахрањен је у Санкт-Марковом гробљу, уз учитеља Јернеја Копитара и „вучића“ Бранка Радичевића. У бечком „Протоколу умрлих“, записано је: „7. фебруара 1864 – Вук Стефановић Караџић, доктор филозофије, витез руског ордена Св. Ане 2. класе са царском круном... стар 76 година, ожењен, православне вере, рођен у Тршићу у Србији... узрок смрти едем плућа“. После 33 године, његови посмртни остаци су пренети у Београд и уз до тада невиђене почасте, сахрањени у порти Саборне цркве покрај Доситеја Обрадовића.

У дугој и тешкој историји Срба, на подричју просвећивања, истичу се три стамена стуба. У почетку стоји личност Светог Саве, организатора државе, цркве и просвете у Србији, а у новом добу два велика просветитеља и реформатора – Доситеј Обрадовић и Вук Караџић. Како је један од критичара оценио, „њих тројица чине свето тројство српских просветитеља и реформатора“.

Крсман МИЛОШЕВИЋ

100 ГОДИНА
ОД ВЕЛИКОГ
РАТА

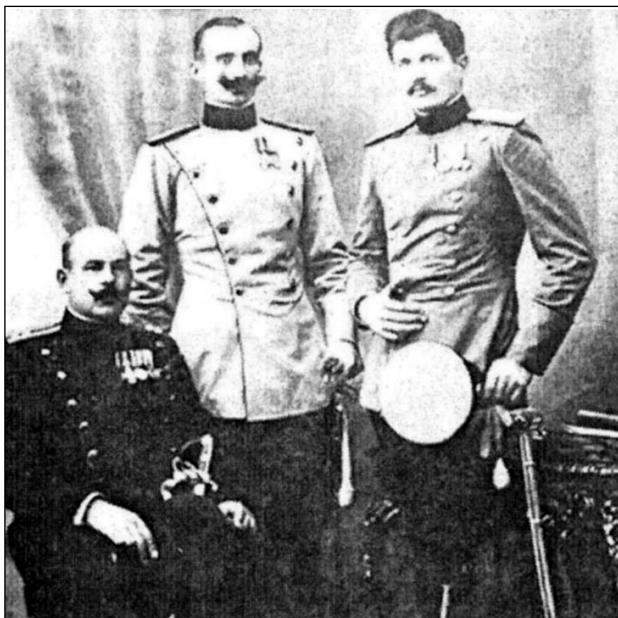
100 година од почетка Првог светског рата

ИСТИНА О ЗАВЕРЕНИЦИМА

Евентуално уплитање Драгутина Димитријевића-Аписа у сарајевски атентат, може се свести само на то, да је он у свему учествовао као завереник, а не као руководилац Војнообавештајне службе. Извесно је да за ово није знао ни Генералштаб ни влада, а у то није било укључено ни вођство „Народне одбране“. Учешће Димитријевића се сводило на давање оружја и тајно пребацивање атентатора преко границе.

Већ близу један век, воде се бројне расправе о одговорности српске владе и њених уставних чиниоца о учешћу у сарајевском атентату. Како се приближава Видовдан 2014. године, та нагађања и спекулације се још више умножавају. Како би се дао ваљан одговор на то веома деликатно питање, неопходно је добро познавати и студирати тадашње опште прилике у којима се налазила Србија. После победе у два балканска рата (1912-1913), Србија је изашла прилично „подељена“. На једној страни налазила се влада старих радикала, а на другој тајна организација „Уједињење или смрт“, познатија под именом „Црна рука“. У тој организацији група официра је имала одлучујућу улогу, а ударно језгро чинили су млађи завереници из Мајског преврата 1903, међу којима је прва личност био тадашњи потпуковник Драгутин Димитријевић-Апис.

У унутрашњеполитичкој кризи, која је достигла врхунац 1914. године, та организација је чинила окосницу војне опозиције у тзв. „сукобу цивилних и војних власти“. Заклањајући се за војни врх, а уз сарадњу са опозицијом, завереници су „приволели“ старог и болесног краља Петра Првог да обори Пашићеву владу, упркос већини коју је имала у Народној скупштини. У историографији се мало помиње да је тек уз одлучну руску интервенцију и притисак, уз „асистенцију“ француског капитала, криза разрешена у Пашићеву корист, чиме је очуван уставни поредак. Чујно или нечујно, краљ Петар се морао повући „због болести“. Власт је предао престолонаследнику Александру, који је ступио на чело државе у својству регента. Да би доказао снагу своје партије и прибавио нов демократски легитимитет цивилним властима, Пашић је тада расписао ванредне скупштинске изборе. У насталим околностима, присталице (завереници) „Црне руке“ су се отргли од контроле уставних чиниоца, па су се у Србији од тада јасно примећивали знаци двовлашћа, посебно у поли-

Драгутин Димитријевић Апис,
Д. Глишић и А. Антић

тици према Аустроугарској.

Драгутин Димитријевић-Апис, рођен у Нишу 1876, а стрељан 1917. после „Солунског процеса“. Након завршетка Војне академије, произведен је у чин потпоручника 1895, поручника 1898, капетана 1902, мајора 1908, потпуковника 1913, пуковника 1915. године. Као потпуковник, Драгутин је 1914. био шеф Обавештајног одељења Генералштаба, чији су људи, према писању В. Дедијера, били „компромитовани мајор Танкосић и Цигановић“. Право питање је – у ком својству и околностима треба видети Димитријевићево учешће у Сарајевском атентату?

За историчаре није спорно, Димитријевић и „црнорукци“ су имали јаке позиције у националистичкој организацији „Народна одбрана“ (основана 1908), преко које су

настојали да у окупираној Босни и Херцеговини прошире мрежу својих поверљивих људи, користећи се незадовољством дела српског становништва против аустроугарске управе, српским националним покретом и растом југословенских осећања после успешних балканских ратова. Дакако, то је било сасвим супротно владиној политици заоштравања односа са суседном Монархијом, па је она преко својих органа, настојала да спречи тајни рад у Босни и Херцеговини „иза својих леђа“. У том смислу, Министарство унутрашњих дела, са Стојаном Протићем на челу, упутило је најстрожија наређења подређеним властима. Управо, баш првих дана јуна, одмах пошто су тројица атентатора прешла границу, дошло је до оштрог сукоба између начелника полиције у Шапцу и Лозници и команданта војске на граници, мајора Љубомира Вуловића, због илегалног пребацивања сандука са бомбама у Босну. Пошто је тај спор стигао до владе и Врховне команде, Димитријевић је морао да пише „посебно изјашњење“ („Документи Србије“). Протић је тада наредио начелницима да „по наређењу Министра Председника, све сличне случајеве треба спречити“.

Овај случај је, како се касније испоставило, био везан за Рада Малобабића, саучесника у атентату (стрељањем после инсценираног „Солунског процеса“ 1917), кога је Димитријевић у свом „изјашњењу“ означио да је „повереник наш“, за кога су поједини српски прваци у Загребу тврдили да је „добар и исправан Србин“. Димитријевић је Малобабића, три године касније (априла 1917), означио као човека преко кога је „радио“ у вези са атентатом на Фердинанда. Малобабића је у јуну 1914. штитио и мајор Вуловић, који се понашао као да није ни било Протићевог наређења. Познато је да је тада било доста неспоразума између „црнорукаца“ и људи из „Народне одбране“, који нису припадали њиховој организацији.

Било како било, упркос свим њеним настојањима, српској влади су стизали извештаји да преко границе, из „Србије у Босну“ прелази оружје, муниција и други експлозив, да су у Босну „стигла два гимназијалца из Србије са шест бомби и два револвера“, што се највероватније односило на Принципа и Грабежа. Да би се то спречило, Пашић је још 15. јуна тражио од министра војног „да спречи сваки такав рад, јер је врло опасан по нас“. Већ 24. јуна, отворена је истрага против неколико службеника на граници и против потпуковника Димитријевића.

Судећи према ономе што су јављале аустроугарске службе о приликама у Србији, на простору уз гранични појас око Дрине, водио се „прикривени рат“ између владиних представника и пограничних вој-

70. година од савезничког бомбардовања 1944. године

КРВАВИ ВАСКРС

них старешина, којима је дириговала „Црна рука“. Било је то приликом сваког покушаја да се пребаци пошта, оружје, муниција и људи на другу обалу Дрине. Први су настојали да то спрече, а други да остваре. Разуме се, са одлучним Димитријевићем, првом личношћу међу завереницима и вођом тајне организације, који је постао и шеф Војнообавештајне службе, није се лако могло изаћи на крај. Тако се и догодило да уставни чиноци не знају, а да Димитријевић добро зна за припрему атентата на престолонаследника Фердинанда.

Реално посматрано, учешће потпуковника Димитријевића у атентату, а онда и његових сарадника Танкосића и Цигановића, сводило се на давање оружја и тајно пребацивање атентатора преко границе. Нема чињеница које указују да њему треба приписати стварање замисли и припреме атентата, јер је све потекло из самосталне иницијативе атентатора. Историцари на више места истичу да су атентатори били „национални револуционари, идеалисти и родољуби, под утицајем анархистичких идеја“. Не постоји ниједан разлог да се сумња у тачност исказа Принципа и Чабриновића у истрази, да су они најпре сами и својим средствима хтели да купе оружје, али да нису имали потребан новац, па су се само због тога обратили Цигановићу, преко кога су дошли до Танкосића. Пошто се даља нит губи, може се само претпоставити да је Танкосић поводом овог догађаја био у вези с Димитријевићем.

Ни до данас није довољно познато да ли је још неко од „црнорукаца“ знао за атентат, а држање мајора Љубомира Вуловића (стрељан после „Солунског процеса“ 1917), не омогућава да и он буде уврштен у тај круг. Није искључена могућност да је извршавао налог да Принципа и другове пребаци преко Дрине, без сазнања ради чега они иду у Босну. Евентуално уплитање Димитријевића у сарајевски атентат може се свести на то да је он у свему учествовао као завереник, а не руководиоца Војнообавештајне службе. Извесно је да за ово није знао ни Генералштаб ни влада. У овоме није учествовало ни вођство „Народне одбране“. Постоје подаци да је оно, пошто га је Димитријевић, иначе његов члан, обавестио непосредно пред атентат, одбацило овај потез и захтевало да се акција обустави и на њу „приволело недисциплинованог потпуковника“ (В. Дедијер). У прилог овога говоре и неки наговештаји да је Димитријевић, у последњи час, желео да спречи атентат, али да га Принцип и другови нису послушали. Једино се колебао Данило Илић. Дабоме, Димитријевић није био старешина атентаторима, који су га добро искористили за остваривање своје замисли.

То су само неке од конкретних чињеница које говоре да српска влада и њени уставни фактори нису били одговорни за припрему и извршење сарајевског атентата на аустроугарског престолонаследника Франца Фердинанда.

Освануо је 16. април 1944. године. Велики хришћански православни празник, дан Христовог васкрсења. Београд, намучен, разорен и искрвављен током претходне три ратне године и нацистичке окупације, покушао је да, макар на трен, заборави страхоте и голготу кроз коју је прошао. И кроз коју још пролази. Све београдске цркве, тог Ускрса 1944, биле су препуне, на улицама је било живље него било ког другог дана окупације. Целе породице пошле су у кућне посете својим рођацима и пријатељима, својим ближњима. Желели су да тога дана, макар на момента себи приуште илузију радости и нормалног живота, да у ведром расположењу прославе Ускрс, и очекивани, скорашњи крај рата. Некако у то време, у Београд стиже вест о „савезничком“ бомбардова-

„ПРИЈАТЕЉСКО“ РАЗАРАЊЕ СРБИЈЕ

Савезници су бомбе 1944. најчешће бацали на Ниш, 15 пута. На Краљево шест пута, Подгорицу, Земун и Алибунар четири пута, а Нови Сад три пута. Смедерево, Никшић, Ћуприју и Поповац код Параћина бомбардовали су по два пута. Разарали су и цивилне циљеве Сремске Митровице, Руме, Великог Бечкерека, Крушевца, Пећи, Крагујевца, Ковина, Панчева, Велике Планае, Бијелог Поља, Пријепоља, Куршумлије, Прокупља, Вучје, Лебана, Грделице, Подујева, Рашке, Стаља, Митровице, Приштине...

њу Ниша. Иако због тога потиштени и забринуту, Београђани нису хтели да верују да се то исто може десити и њиховом граду. У ту мрачну могућност нису поверовали ни када је дат први знак за ваздушну узбуну. Многи су се склонили, али су се убрзо по престанку узбуне и вратили, те су

Савезничко бомбардовање Београда 16. и 17. априла 1944. у коме је погинуло више од 2.000 људи, дуго је било табу тема, а ни данас са њега није потпуно скинут veo тајне.

улице опет оживеле.

И, небом су „запловили“ први англоамерички бомбардери, а Београђани су их радознано гледали, не слутећи пакао који ће их ускоро задесити. Убрзо, небо над Београдом је било искидано летовима тешких бомбардера, укупно их је било 600. Ако неко и није знао како је у паклу, онда је то да уживо гледа, чује и на улицама Београда осетио. Ако је преживео! А у Београду: порушене су, или оштећене пре свега болнице. У кругу Опште државне болнице највише је страдало Дечије унутрашње одељење. И у тако страшним условима, лека-

ри су наставили са радом. Нису имали где нису имали друге. У Главној војној болници погођено је Рендгенолошко и Зубно одељење, а било је и мртвих. Жртве су биле болесници и болничко особље. На Душевну болницу пало је више разорних бомби. Настрдала је и Болница за заразне болести, амфитеатар Патолошког института и Централни хигијенски завод. Ортопедски завод са болницом и Инвалидско одељење потпуно су уништени. Демолiran је Државни дом за мушку децу, Државни дом за женску децу и Дом слепих. Школа за нудиље је срушена и погинуле су две сестре. Берза рада је тешко оштећена, као и Главни уред за осигурање радника. Дом Српске заједнице рада добио је директан погодак. Иако су биле тешко оштећене, све установе, изузев оних срушених, наставиле су да раде, а многе уопште нису ни прекидале под бомбама.

Страдало је поред болница, неколико галерија, библиотека, музичких школа, биоскопи на Теразијама, Српско народно позориште, Центар за хумор, издавачка предузећа, неколико млинова...

Срушене су Теразије, оштећени сви мостови на Сави и Дунаву. Прах и пепео је покрио Београд: од улица Крунске, Француске, Нишке, Стишке, Милетине, Римске, Звечанске, Краљице Наталије, до Хаци-Ћерине и Немањине... Разорне „пријатељске савезничке“ бомбе погодиле су главну Железничку станицу, те железничке станице у Топчидеру и Раковици. Погодили су и палату „Албанија“, Пошту број 2, фабрику штофова Владе Митића на Карабурми, Технички факултет, Студентски дом, пивару Ђорђа Вајферта...

Београд је био обогаћен, разорен више него 6. априла 1941, а немачки војни објекти, који су наводно били циљ: остали су нетакнути! Живот је изгубило више од 2.000 људи, махом жене и деца. Теже или лакше рањених Београђана било је преко 5.000.

В. М.

Отворен богослужбени простор за вернике исламске вероисповести

У СЛУЖБИ ОДБРАНЕ ЗЕМЉЕ

У касарни "Бањица", у просторијама 126. бригаде ВОЈИН, 13 марта је Реисул-улема Исламске заједнице Србије Адем Зилкић отворио богослужбено место за вернике исламске вероисповести.

Догађају су присуствовали министар одбране у техничкој влади Небојша Родић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, чланови колегијума Генералштаба, директор Канцеларије за сарадњу са црквама и верским заједницама Братислав Петковић и представници Војске Србије и Армије Алжира.

Поздрављајући присутне, муфтија исламске верске заједнице Адем Зилкић рекао је да је отварање богослужбеног простора значајан догађај и за Војску Србије и исламску верску заједницу.

- То је потврда демократског пута Србије и враћање правде после седам деценија. Просторије које данас отварамо биће од велике помоћи припадницима Војске Србије, члановима исламске верске заједнице, јер је у вери решење за тескобу духа, а човек је биће слободе, истакао је муфтија Зилкић, који је упутио речи захвалности Министарству одбране јер је простор опремљен према исламским обичајима и у потпуности приведен намени.

Ново богослужбено место посетили су највиши званичници система одбране

Начелник Управе за људске ресурсе генерал-мајор Слађан Ђорђевић рекао је да Војска Србије, у складу са Уредбом и Споразумом, наставља са развојем верске службе у Војсци Србије чиме се стварају претпоставке за остварење Уставом загарантованог права на слободу вероисповести свих припадника ВС.

- Управо то желимо отварајући војни месџид у Војсци Србије, да би сви грађани Републике Србије исламске вероисповести који служе у одбрани отаџбине могли да се осећају као саставни део система одбране и Војске Србије.

Генерал Ђорђевић је рекао да се нада да ће војни имам и верници који се буду молили у овом простору наћи мир и градити себе у циљу изградње оперативних способности ВС и унапређењу својих моралних и духовних врлина.

Начелник Генералштаба Војске Србије уручио је Реисул-улему Исламске заједнице Србије плакету Војске Србије, док је муфтија Зилкић узвратио захвалницама министру Родићу, генералу Диковићу, генерал-мајору Слађану Ђорђевићу, бригадном генералу Душку Жарковићу, пуковницима Стевици Карапанцину и Петру Бошковићу и потпуковнику Микану Васиљевићу.

Богослужења за припаднике Војске Србије исламске вероисповести већ се служе у новопазарској касарни.

Поглед на богослужбени простор за вернике римокатоличке цркве

Благословена војна капела за вернике Римокатоличке цркве

МОСТ ИЗМЕЂУ ЉУДИ

Београдски надбискуп и митрополит монсињор Станислав Хочевац благословио је 14. марта богослужбени простор за вернике римокатоличке вероисповести у касарни "Бањица".

Догађају су присуствовали министар одбране у техничкој влади Небојша Родић, државни секретар Зоран Ђорђевић, начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић, чланови колегијума Генералштаба, директор Канцеларије за сарадњу са црквама и верским заједницама др Милета Радојевић и представници Војске Србије.

- Увек је велики догађај ако наш пролазан живот пожелимо да усидримо у непролазност нечега као што је Бог. Због тога је овај дан тако велик. Чекали смо га дуго, јер данас у њему цвета будућност заснована на међусобном разумевању и порукама мира. Због тога захваљујем свима који су допринели да будемо његови сведоци – истакао је надбискуп Хочевац благосиљајући војну капелу пре служења мисе у којој су учешће узели и припадници батаљона Команде за Обуку старији водник прве класе Михаљ Ердељи и разводник Ерика Буђи са Првим и Другим читањем.

Начелник Управе за људске ресурсе у ГШ ВС генерал-мајор Слађан Ђорђевић нагласио је да се отварањем римокатоличког молитвеног простора, после више од седам деценија у Војсци Србије, остварује Уставом загарантовано право на слободу вероисповести њених припадника римокатоличке вере.

- Желимо да овим чином, као и свим другим активностима у сарадњи са београдском надбискупијом грађани Републике Србије римокатоличке вероисповести Војсци Србије искрено доживљавају као своју. Верска служба, војни свештеници и службеници доприносе зближавању верника свих вероисповести, нарочито у домену међусобног разумевања, толеранције, поштовања и сарадње. То је мисија и мост између свих људи добре воље – поручио је генерал Ђорђевић, напомињући да је данашња активност једна од степеница у имплементацији Споразума о вршењу верске службе између Министарства одбране и Римокатоличке цркве у Србији.

Отварањем другог богослужбеног простора у Бачкој Тополи споразум ће у потпуности бити имплементиран.

Главни војни капелан у Војсци Србије Горан Аврамов подсетио је на историју верске службе у српској војсци и значају поновног увођења верске службе у њене редове.

Надбискуп Хочевац том приликом уручио је поклоне и захвалнице министру Родићу, генералу Љубиши Диковићу, генерал-мајору Слађану Ђорђевићу, директору Канцеларије за сарадњу са црквама и верским заједницама Братиславу Петковићу и свима који су допринели отварању богослужбеног простора. Начелник Генералштаба, такође, уручио је београдском надбискупу Плакету Војске Србије.

Већ дужи период сведоци смо да разним поведима, циљевима и мотивима о војним пензионерима читамо благо речено штошта, засновано на утисцима, препричавањима, погрешним уверењима, неутемељеним полуистинама.

Ноторна је неистина о бесплатној униформи. Осим радног одела механичара или контролора, нико је није цабе добио, сем прве питомачке униформе и оне маскирне, за вежбе, бојна гађања или за рат.

Војна одмаралишта могли смо да користимо сваке четврте године. У односу на цивиле, цена пансиона за војна лица била је само за десет одсто нижа.

На туристичка путовања у иностранство могло се сваке друге године, али само коме се одобри. Пасоши су чувани у касама органа безбедности. За сваки случај.

Сетите се како су цивили из банака, електродистрибуције, поште, већих предузећа, одмарали се у синдикалним одмаралиштима по багателним ценама, или потпуно бесплатно.

Данас је слично са здравственим услугама. Сваки грађанин са упутом може доћи на ВМА, али војни осигураник не може добити упут у неку цивилну здравствену установу.

Војни осигураник ће чекати 11 месеци на доплер крвних судова, или ће платити преглед приватно, без права на рефундацију.

Данас, када су нам лекари потребни, чекамо да прво излече оне који могу да плате. Колико смо били мажени и пажени, привилеговани? Статистика неумитно бележи краћи животни век војног пензионера у односу на цивилног за осам до десет година.

Плате и пензије су посебна прича. Нека упоређења иду дотле да вређају здрав разум.

Ко може да упореди плате и пензије pilota на млазним авионима и pilota на путничким летилицама. И авиомеханичари на тим авионима не могу да се упоређују, јер плате оних у цивилном ваздухопловству далеко превазилазе плате ових у војсци. Хоћемо ли да упоредимо директоре, инжењере, конструкторе који прославише војну производњу у свету? Инсистирам само на упоређивању квалификацијама, а не и на обавезама које намеће професија.

Узгредно, у свету надокнада за ове обавезе се множи коефицијентима. Једна учитељица рече пред телевизијском камером: „Замислите, подофицер има плату као ја!“ Уз дужно поштовање узвишеног посла учитеља, изгледа да учитељица не познаје посао подофицира. Она неколико часова дневно, у безбедним условима води двадесетак малишана, учећи их првим словима, понашању... Подофицер, рецимо онај на чворишту везе, у радарско-сматрачким станицама које обезбеђује рад најсавременије технике, непрекидно бди над војницима који имају најмање средњу школу и над техником. Тај подофицер електроничар одговара за цео тим, за објекат и његову безбедност и у сменама ради на тим уређајима 24 сата непрекидно.

Да поменем и оног подофицира на кога је, можда, мислила да је мање стручан. Он предводи десетине већ оформљених пунолетних, различито васпитаних младића за шта су уз знања из струке, неопходна и она из психологије и андрагогије. Обучава их да само у одређеним случајевима употребе средства опасна по живот и здравље. Одговара за њих свих 24 сата свакога дана, док их обучене и здраве не врати родитељима.

На матици збивања за остваривање закинутих права

ЖИВОТ ЈЕ ДОКАЗИВА ИСТИНА

Још је једна велика истина. Нема професије и права појединаца, као што је то дато старешини у војсци, да у одређеним околностима може упутити појединца или групу на задатак и кад је сигуран да се сви неће вратити.

Замислите пре неки дан неко је то написао у „Политици“, признајући велику одговорност људи у војсци. Али тај исти господин у истом тексту је ослободио одговорности оне друге са високом стручном спремом, докторе, професоре, инжењере... Није ли то ругање здравом разуму? Да ли је могуће да сматра да је његов суграђанин, који је инжењер и годинама успешно води једну фабрику са опасним програмом производње, заиста ослобођен одговорности?

О животу „привилегованих“ и њихових породица, говори и податак да су неки од њих прекомандовани 14 и 16 пута. Двојицу таквих сам лично познавао, о једном сам и нешто написао, али је то објавио само „Војни ветеран.“ Другима се текст није уклапао у систем. Супруге те двојице старешина су после друге или треће прекоманде одустале да траже посао.

Један потпоручник је утоварио у вагон спаваћу собу, за коју је подигао трогодишњи кредит у Белој Цркви. Локомотива је учинила посао тако темељито да потпоручник у Бенковцу, где је прекомандован, није препознао своје ствари. Спас се звао Војни сервис Народне банке Југославије, где је могао да подигне нови кредит, али када претходни исплати. Кредити су старешинама одобравани само за намештај и белу технику. Друге банке нису смеле да дају кредит војним лицима, поготову не за грађевински материјал. Таман посла да војна лица покушају да граде кућу или стан и да се тако „капиталишу“.

Поручник у Задру хтеде да запосли супругу, професора стручног преводиоца, добио је одговор да његова супруга није социјални случај. На то место у „Југотанкеру“ послена је девојка, апсолвент из познате задарске породице, која је могла ћутуре да купи имовину већег броја поручника.

Потпоручник је постао и капетан и три пута товарио вагон за девет година, а онда добио стан у Панчеву, али и прекоманду за Земун и тако путовао пет година, мењајући

свакога дана три превозна средства. Супруга је успут добијала и губила посао, пратећи мужа. Колико их је само одустало од посла, па и од брака? Замислите колеге који су још имали „среће“ да са прекомандом промене и језичко подручје. При промени школе, деца су им доживљавала стрес.

Како су пролазили они који су 90-тих година остали верни својој заклетви и отаџбини, могло се макар делимично сазнати у емисији РТС „Да, можда не“ Оливере Ковачевић. Нико од наших pilota што су храбро авионе усмерили ка вишеструко надмоћнијем и савременијем наоружаном непријатељу није добио Златни летачки знак, нити проглашен херојем! А једном министру војном који је на ту дужност дошао стицајем околности, а за историју и заслуге у ваздухопловству безначајном, није сметало да прими почасни Златни летачки знак.

Шта рећи о десетинама генерала у рату 1999. године доказаним, који су чинили смешним „велике“ америчке стратегије? Њих се, по диктату, на пречац одрекла нова елита. То нико на свету не би учинио. Вештине које су показали већ су постали предмет изучавања у многим војним академијама, баш као и битке војводе Мишића. Ваљда је то усуд српског војника и народа. Бројао се број пушка а не синова, славили се и заборављале ране и жртве. Учила је нас Милунка Савић патриотизму, али после силних понижења, није прихватила понуде и почаст француске државе. А тек судбина мајора Гавриловића чија се заповест за одбрану престолног града цитира у војним академија света!

Школовао сам се у Војној академији јер сам то жарко желео. Потомак сам солунских добровољаца Личана и поданика Аустроугарске. Дођоше на Солунски фронт као добровољци, један из Америке други из Русије и овенчаше се „Карађорђевој звездом.“

Поносан сам на оца редова у априлском рату који је са неколико другова три пута хватао свог команданта у цивилу да дезертира, поново му облаче униформу, док сви заједно, после 14 дана, не одоше у немачко ропство.

Поносан на своју земљу која подржава правичне, а током историје бранила је и велике. Заклео сам се тој земљи том народу. Поносан на своју породицу, децу и унуке, на своју каријеру и све оно што сам радио и ризиковао организујући евакуацију ваздухопловних база са запада на исток земље. Поносан сам на своје службене оцене и ордење.

Па ипак, најтеже ми је пала одлука да морам да тужим своју државу како бих остварио закинута права по одлуци оних који су само случајни пролазници у нашим животима. Тешко ми пада дилема да ли је држава правна ако се у њој већ други пут не поштује одлука Уставног суда у корист више од 40.000 поднетих тужби корисника војних пензија.

Данило Аралица, пуковник у пензији

Пише: мр сц. др
Часлав Антић

Пролећне алергије харају

НЕПРИЈАТНО НАРУШАВАЊЕ ЗДРАВЉА

Готово половину године изложени смо биљним алергенима.

Симптоми су слични као код прехладне кијавице, а то су : кијање у налетима, нос сврби, запушен је или је појачана секреција, пецкање и црвенило очију су типични за алергију, промуклост, „свирање“ у грудима

Учесталост алергија је двоструко повећана у последњих двадесет година и од тога пати, отприлике, свака пета особа. Према неким подацима, чак 40 одсто грађана Србије пати од неког облика алергије. Здравствена статистика указује да је у сваком другом случају реч о респираторној алергији. Доласком пролећа највише проблема доноси цветни прах - полен. Приликом цветања биљака, ветар разноси зрна полена по сувом времену и на даљини до 2.000 метара. Код нас сезона цветања дрвећа почиње у марту кад цветају, јова, и леска. Од априла до јула нападају траве, а у јесен корови. Количина ослобођеног алергена у фази цветања је велика, а колико ће се полена расути, то зависи од климатских услова. Уз полен најважнији алергени су: кућна прашина, они пореклом са длака животиња, перје, плесан, буђ, прашина од инсеката, глодара, а и неки лекови.

Алергени подстичу ћелије организма да ослобађају хемијске супстанце које се зову медијатори и изазивају алергијске симптоме. У медијаторе се убрајају хистамини и прогландини. Хистамини су посредници који стимулишу производњу слузи, изазивају црвенило, знојење и запаљење.

Простагландини шире крвне судове и проузрокују оток слузокоже дисајних путева. На дисајном систему алергијска реакција може захватити горње или доње дисајне путеве, или оба система заједно. На горњим дисајним путевима развија се алергијски ринитис, коњуктивитис (алергијска упала слузнице носа и очију). Алергијска оболења носне слузнице које код сензибилних (преосетљивих) особа настаје услед додира полена са њима, изазива сезонске манифестације које називамо поленском кијавицом (Rhinitis allergica pollinosa) Ники људи имају алергијски ринитис само током одређених периода у години, а други га могу имати било када у току године. Пре-

Симптоми пролећних алергија су препознатљиви и веома непријатни

Још једна невоља у бујном годишњем добу ВРЕМЕ КРПЕЉА

Крпељи се могу наћи на свим зеленим површинама (шуме, ливаде, паркови), где су људи изложени убоду тог паразита. Мере личне заштите су одговарајуће облачење: ногавице треба увући у чарапе, блузу у панталоне, закопчати крагну и носити капу. С обзиром да је убод крпеља безболан, обавезно по повратку из природе прегледати цело тело и одећу, а код деце добро прегледати космати део главе и врат. Понекад крпељ може да се уочи тек пошто се насиса крви и када се јави упала коже.

Одстрањивање крпеља је мукотрпан посао, јер се његово тело лако кида, па у организму жртве остаје глава са предњим паром ногу. Значајно је извадити га истог дана када се залепио, да неби изазвао компликације. Не препоричује се стављање било каквог средства да би се омамио. Крпеља не треба чупати или гњечити. Вади се пинцетом, тако што се хвата што ближе глави и веома лагано окреће супротно од кретања ка-

ма подацима Светске здравствене организације, 10 до 25 одсто становништва у свету болује од неког облика алергијског ринитиса. Кућна прашина, длаке животиња, перје, плесан и неки лекови могу изазвати несезонски алергијски ринитис. Изненадне промене температуре, физички напор, дувански дим и загађеност ваздуха могу да погоршају симптоме.

Трајање оболења је ограничено на време када цветају обичне траве, тј. у нашем климатском подручју - током маја и јуна. Међутим, и полен зељастих биљака може да изазове алергијску кијавицу, што се догађа од јула до октобра. Готово половину године изложени смо биљним алергенима. Симптоми су слични као код прехладне кијавице, а то су : кијање у налетима, нос сврби, запушен је или је појачана секреција, пецкање и црвенило очију су типични за алергију, промуклост, „свирање“ у грудима. Уколико је реч о прехлади присутан је суви и продуктивни кашаљ, што код алергије није случај. Такође благо повишена температура присутна је само код прехладе. Цурење из носа јавља се у оба случаја. Кијавица у време акутног напада постаје толико несносна да болесник обично није у стању да обавља свој посао. Излучивање из носа је толико обилно да цуре капљица за капљицом.

Помоћ код алергијског ринитиса може се наћи у употреби разних спрејева за нос. Међутим, уколико се ради о алергијској астми или екземима, обавезно се јавити лекару.

заљке на сату. У сваком, случају када, је год могуће, најбоље је обратити се лекару.

Крпељи могу да пренесу Лајмску болест уколико су заражени. Први знаци ове болести је црвенило на месту убода које личи на мету и која се шири ка периферији. То место је топло на додир, безболно и у равни коже. Десетак дана по инфицирању, почињу симптоми који указују на грип: главобоља, малаксалост, бол у зглобовима и мишићима, грозница, итд. Уколико се не дијагностицира и не почне да се лечи на време, долази до озбиљних тегоба. Фатални исход догађа се само уколико се болест не открије у и благовремено не отпочне са лечењем.

За оне који се још нису определили за занимљив поход

ПЛАН ПУТОВАЊА КРОЗ ЧЕТИРИ ДРЖАВЕ

БЕОГРАД-МИЛЕШЕВА-ОСТРОГ-ПОДГОРИЦА-СКАДАР-ДРАЧ-ТИРАНА-ФИЕР-ЋИРОКАСТРА-САРАНДА-КРФ-ВИДО-МЕТЕОРИ-ПАРАЛИЈА-СОЛУН-ПОЛИКАСТРО-БЕОГРАД

1. дан 18.09. Београд - Милешева - Острог

Дневна возња кроз Србију са краћим паузама ради одмора. Долазак у Манастир Милешева (www.westsrbia.org/destinacije/prijeopolje/vrelo-duhovnosti/-manastir-mileseva-i-beli-andjeo) задужбину краља Владислава, утемељен 1234. године. Манастир одликују изузетне фреске, а и чињеница да су се у њему дуги низ година чувале мошти Св. Саве. У манастиру се чувају фреске Бели Анђео, Рођење Христа и друге које представљају највећи домет српског средњовековног сликарства. Наставак путовања за Острог. Долазак у Острог и смештај у коначима. Ноћење.

2. дан 19. 09. Острог-Подгорица-Скадар-Драч

Присуствовање јутарњој литургији у горњем манастиру. Наставак путовања за Подгорицу у 08:00 ч. Краће задржавање у Подгорици, а затим наставак путовања до Скадра. Обилазак старог дела Скадра и Скадарске тврђаве (око 2 сата). Наставак путовања за Драч. Смештај у хотел. Вечера. Ноћење.

3. дан 20.09. Драч-Круја-Тирана-Драч

Доручак. Разгледање града у пратњи локалног водича: остаци Византијског зида, римског амфитеатра... Наставак путовања за Крују и обилазак Скендербеговог музеја. Наставак путовања за Тирану. Посета Амбасади у Тирану, а затим одлазак на понорамско разгледање града у пратњи локалног водича (око два сата): Национални музеј (стална поставка око 4000 предмета из националне историје албанског народа), Сат-кула, Ет Хем Беу. Повратак у Драч. Вечера. Ноћење.

4. дан 21.09. Драч-Фиер-Ћирокастра-Саранда

Доручак. Полазак за Фиер и посета селу Милбовш и првој српској основној школи. Наставак путовања за Ћирокастру и посета кући Енвера Хоџе. Наставак путовања за Саранду. Смештај у хотел. Слободно време. Вечера. Ноћење.

5. дан 22.09.Саранда-Крф-Гувија

Доручак. Полазак за Игуменицу и прелазак трајектом на Крф. Смештај у хотел. Краћи одмор. Одлазак до Гувије и обилазак спомен плоче посвећене искрцавању српске војске на Крф. Обилазак српске куће и пријем код градоначелника (ако потврди). Слободно време за обилазак града Крфа. Вечера. Ноћење.

6. дан 23.09.Крф-Видо-Крф

Доручак. Целодневни програм комеморације: одлазак на острво Видо и комеморација испред маузолеја-спомен костурнице. Комеморација на Плавој гробници. Повратак бродом на Крф. Слободно време. Вечера. Ноћење.

7. дан 24.09.Крф-Агиос Матеос-Крф

Доручак. Пре подне посета селу Агиос Матеос. Комеморација на споменику Дринске дивизије. Слободно време. Одлазак на панорамски обилазак острва Крфа: Беница и Ахилеон. Повратак у хотел. Одмор. Вечера. Ноћење.

8. дан 25.09.Крф-Игуменица-Метеори-Паралија

Доручак. Напуштање хотел и одлазак за Игуменицу. Божња трајектом. Путовање до Каламбаке и манастирског комплекса Метеора. Обилазак манастира Велики метеори. Наставак путовања ка долини Темпа. Посета цркви Св. Петке. Наставак путовања за Паралију. Смештај у хотел. Вечера. Ноћење.

9. дан 26.09.Паралија-Солун-Паралија

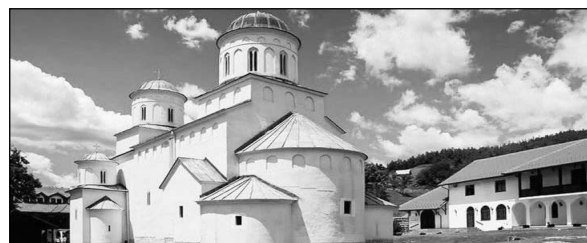
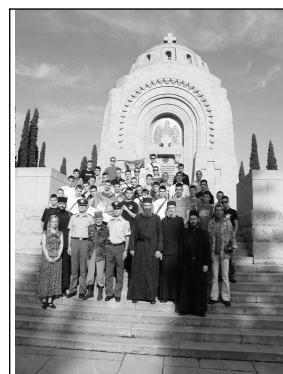
Доручак. Полазак за Солун. Учешће на комеморацијама на Зејтинлику. Одлазак на панорамско разгледање града: Бела кула, Галеријев славолук, Ротонда, Аристотелов трг, црква Св. Димитрија. Слободно време. Повратак у Паралију у хотел. Вечера. Ноћење.

10. дан 27.09.Паралија-Поликастро-Скопје-Београд

Доручак. Напуштање хотела и полазак за Поликастро. Учешће на комеморацији. Наставак путовања за Скопље. Другарско вече са ветеранима Скопја. Полазак за Србију око 23:00 ч.

11. дан 28.09.Београд

Долазак у Београд у јутарњим часовима.

Интерно гласило
војних ветерана

ИЗДАВАЧ

Удружење војних пензионера Србије
Београд, Браће Југовића 19

ЗА ИЗДАВАЧА

Љубомир Драгањац

НАСЛОВНА
СТРАНА:

Медија
центар
„Одбрана“

Година XII ■ Број 124 ■ Април 2014.

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК
Звонимир Пешић

ЛИКОВНО-ГРАФИЧКИ УРЕДНИК
Милен Чуљић

СТАЛНИ САРАДНИЦИ
Др Часлав Антић, Кршман Милошевић,
мр Александар Симоновски, Радисав
Ристић, Ранко Бабић, Будимир М.
Попадић, Никола Оташ
Душан Старчевић

ДОПИСНИЦИ
Добросав Алексић (Алексинац),
Ранко Бабић (Ниш), Предраг Добић
(Сремска Митровица), Радивоје
Здравковић (Подгорица),
Ило Михајловски (Чачак),
Будимир М. Попадић (Нови Сад),
мр Александар Симоновски (Крушевац),
Стеван Стојановић (Шабац),
Драгослав Ђорђевић (Крагујевац),
Јово Бенцун (Зајечар)

ФОТОГРАФИЈЕ У БРОЈУ
Будимир М. Попадић, М. Чуљић,
дописници и сарадници

УНОС ТЕКСТОВА
Редакција

ДИСТРИБУЦИЈА
Павле Лучић

Лист излази месечно.
Тираж: 3.000 примерака
Телефон-факс: 011/322-8076

ШТАМПА
Пан-пласт, Београд

Адреса, Београд, Браће Југовића 19

Ел. пошта: uvps.veteran@gmail.com

Сајт Удружења <http://www.uvps.rs/>

ISSN 1452-3809

CIP –
Каталогизација
у публикацији
Народна
библиотека
Србије Војни
ветеран ISSN
1452-3809

Адвокатске услуге за КВП

БЕСПЛАТНИ САВЕТИ И ПОВОЉНИЈЕ ОСТАЛЕ УСЛУГЕ

На основу уговора о пословној сарадњи
закљученог са УВПС, адвокати:

***Ивана Ц. ЈОВАНОВИЋ**, из Београда, ул.
Балканска бр. 18, локал 93 (ТЦ „Иванијум“),
тел. 011/2644384 и 064/1735395; Клијенте
прима: уторком: од 17.00-19.00 часова;

***Љиљана ЈАКОВЉЕВИЋ**, из Београда,
ул. Чубурска бр.2, Занатски центар „Пејтон“,
тел. 011/2446977 и 064/1427122; Клијенте
прима понедељком, средом и четвртом: зи-
ми од 17.00 - 19.00 а лети од 18.00 -19.30;

***Гордана БУЧЕВАЦ СТЕФАНОВИЋ**, из
Шапца, ул. Патријарха Павла бр. 10, тел.
015/314307 и 064/2328165; Клијенте прима:
четвртом од 18.00 - 19.00 часова;

За потребе војних пензионера ови адвокати
обављаће следеће правне послове: даваће
бесплатне правне савете и пружаће све оста-
ле адвокатске услуге уз накнаду по важећој
адвокатској тарифи умањеној за 20 одсто
(адвокати Љиљана Јаковљевић и Гордана
Бучевац Стефановић), односно 30 одсто
(адвокат Ивана Јовановић). Редослед адво-
ката дат је по редоследу склапања уговора.

УСЛУГЕ ВЕЗАНЕ ЗА САХРАНУ ПРЕКО УДРУЖЕЊА

Уколико користите услуге у вези сахране
преко Удружења војних пензионера Србије
требало би да знате да услуге могу кори-
стити чланови УВПС, чланови њихових по-
родица, као и сви остали војни осигурани-
ци.

Преко Удружења могу се добити комп-
летне услуге везане за сахрану:

- организација и заказивање термина за
сахрану или кремацију,
- упис у матичну књигу умрлих,
- спроводница за пренос покојника,
- штампање посмртних плаката,
- продаја погребне опреме,
- превоз покојника,
- организација војних почаста,
- помоћ око сређивања докумената пре и
после сахране ради регулисања права чла-
нова породице после смрти војног осигура-
ника,
- бесплатан долазак у стан породице
преминулог ради договора.

Све додатне информације могу се доби-
ти у месним и општинским организацијама
УВПС, или директно на тел. 011/8333-142 и
011/6161-769; 064/1660-423 и 011/3181-812.

DELTA GENERALI
Osiguranje

ПРОЛЕЋНИ САЈАМ ОСИГУРАЊА ПОПУСТИ

Телефони: 011/2223-093 и 063/303-682
Особа за контакт: **Љубиша Бабић**

ПЕНЗИОНЕРСКО ЋОШЕ

Он се увек надовезује
на реч, али не и на
посао.

Корени наше
пољопривредне кризе
су као бунар. Дубоки!

Ако се опанак
покондири и оде у град,
остаћемо гладни.

Нека берићетна
времена. Беремо –
зелени бостан.

Док пливамо у шунду,
култура нам оде низ
водопад.

ВЕОМА ПОВОЉНЕ СТОМАТОЛОШКЕ УСЛУГЕ ЗА ВОЈНЕ ПЕНЗИОНЕРЕ

У склопу сарадње са УВПС, Стома-
толошка ординација „Президент М“,
Звездара, Михаила Булгакова (бивша
Душана Петровића Шанета) 46, са ти-
мом искусних стручњака, војним пен-
зионерима нуди бројне погодности:

Део услуга бесплатно – стоматоло-
шки преглед, консултација и стручно
мишљење,

Остале стоматолошке услуге (про-
тезе, пломбе, надоградње и друго), уз
значајне финансијске погодности –
плаћање на рате или са попустом, у
зависности од врсте услуге.

Доказани тим стручњака нуди **све
стоматолошке услуге брзо, квали-
тетно и повољно.**

Телефони за контакт и информаци-
је: **011/342-7481, 063/214-800,
064/135-1487.**